

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:
 Pe un an . . . . . 4 cor. 40 bani.
 Pe o jumătate de an . . . . . 2 cor. 20 bani.
 România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
 Abonamentele se fac la „Tipografia Poporului”, Sibiu.

Foaie politică.

Apare în fiecare Duminecă.

INSERATE:
 să primesc la **biroul administrației**, (str. Măcelarilor nr. 12).
 Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua-ora 12 bani a treia-ora 10 bani.

Curgerea alegerilor în comitate

Suntem tocmai în toiul alegerilor comitatense. Chiar acuma curg alegerile de membri în comitetul municipal. Acesta este comitetul comitatului, în-tocmai după cum este comitetul comunal de prin comunele sătești. După cum acesta se adună și hotărăște în toate trebile, câte se țin de comună, tot astfel se adună și comitetul municipal spre a lua hotărâri pentru toate comunele din comitat. Aici vin hotărârile mai însemnate de prin comune și se primesc de bune, ori nu se primesc. Spre pildă: Voeste comuna să-și vîndă o parte din pădurea sa, ca să câștige parale, spre a mai ușura din sarcinile bietului popor. Atunci comitetul aduce hotărâre se vînză atâtea și atâtea jugăre, dar nu poate vinde până nu se invoiesc și domnii dela comitat. Sau apoi voeste comuna se cumpere un loc de pășunat comunal dela vre-un mare proprietar; iarăși nu poate, intra în târg până ce nu va cere invoirea comitatului.

De asemenea comitatul dă porunci la comună să facă cutare și cutare lucru, și adecă se facă drumuri bune prin comună și prin hotarele comunei, să zidească școli și să le înzestreze cu toate celea de lipsă. În caz de boale epidemice (lipicioase), cum e holera, boalele de vite, ia măsuri aspre ca să nu se lătească morburile. Totodată stăpânirea comitatului pune și aruncuri pe popor, cum sunt: „Banii drumului, banii spitalului” și altele.

Sunt de ajuns aceste pilde, ca să vedem cât de mult bine sau cât de mult rău ne poate face stăpânirea comitatensă, căreia legile țării i-a dat putere așa mare. Acum dacă în comitetul municipal vor fi oameni de omenie, cinstiți și drepti, atunci și darul lui Dumnezeu se va revărsa cu îmbelșugare peste populațiunea acelu comitat. Dimpotrivă, unde stăpânitorii comitatului vor fi niște oameni nedrepti și necinstiți, acolo numai greutăți și pedepse vor curge pe sârmanul țaran.

Nu poate fi deci lucru cu minte, ca poporul să nu se gândească pe cine alege drept locțiitor al lui la ședințele comitetului municipal. Multă vreme noi românii din această patrie am lăsat să ne aleagă domnii pe cine au voit ei și cum le-a plăcut lor. Domnii s'au ales, după placul lor. De obicei au ales oameni cari nu ne cunoșteau nici pe noi, nici împrejurările noastre și poate că nici nu ne aveau prea la inimă. De

aci a venit, că foarte de multe-ori poporul nostru a avut să sufere câte și mai câte pacoste și năpăstui, de nu mai știa încâtr'o să-și ducă capul de năcaz și suferință.

A sosit acum timpul ca și noi românii să ne trezim din somnul cel de veacuri și să ne cerem partea de drept ce ni se cuvine în această țară. Destul ne-au stăpânit cei-ce nu ne-au înțeles și cei-ce nu ne-au voit binele. Am ieșit din starea copilăriei și vrem să ne stăpânim noi pe noi înșine.

Deci, iubiti țărani români, alergați toți câți aveți dreptul de alegere la locul de alegere și dați-vă votul vostru numai pentru candidați români!

Dar și dintre aceștia, alegeți numai pe cei mai de omenie, pe cei mai drepti și pe cei mai cu inimă pentru țaranul român! Se știți, că și între ai noștri sunt multe suflete haine, sunt multe inimi viclene! De acestea să ne ferim ca de mama pădurii. Ei nu sunt ai noștri, ci sunt ai aceluia pe care îl slujesc. Ei sunt buruieni veninoase în grădina noastră românească. Pe aceștia să ne dăm samă ai cunoaște și a curăți straturile vieții noastre românești de atari spini și polomide.

Făcând astfel, neamul nostru românesc va eși biruitor, și-și va câștiga locul ce i-se cuvine în aceasta de Dumnezeu bine cuvântată patrie.

Alegerile.

In comitatul Sibiiului.

Alegerile pentru congregație se fac în comitatul Sibiiului în 24 Noemvrie n 1910 Alegători sunt cei trecuți în listele electorale ale anului 1910 pentru alegerile la dieta țării. Alegerea se începe dimineața la orele 9 și se termină în ziua aceea la orele 4 d. a. Sunt de ales în cercul I electorul al Sibiiului 7 membri pe 6 ani, în cercul II opt membri pe 6 ani, în cercul III șapte membri pe 6 ani. În cercul I și II al orașului Sebeșul-săsesc câte 4 membri pe 6 ani și în cercul pretorial al Sebeșului asemenea 4 membri pe 6 ani. În cercul Mercurei 6 membri, în al Săliștei 5 membri, în al Cristianului 4 membri, în al Cisnădiei 5 membri, în al Slimnicului 5 membri, în cercul Gușteriței 6 membri, în al Nocihului 7 membri, toți pe câte 6 ani, și în cercul Bradului 5 membri pe 6 ani, un membru pe un an.

În fața acestor alegeri, Comitetul central pentru comitatul Sibiiului al partidului național român împreună cu clubul municipal

român al acestui comitat, a hotărît în ședința sa din 15 Noemvrie st. n. următoarele:

Pentru alegerile generale municipale din luna curentă recomandă

ca în cercul elect. II. orașul Sebeș să fie realeși:

dnii *Sergiu Medean*, prot. gr. or. în Sebeș.-săs.;

Lazar Tritcan, asesor konzist. în Sibiu;

iar aleși:

dnii *Dr. Nic. Lazar*, adv. în Sebeșul-săsesc și *Dr. Lucian Borcia*, avocat în Sibiu.

În cercul electoral *Sebeș district* să fie realeși:

dnii *Demetriu Comșa*, profesor i. r. în Sibiu și *Dumitru Munthiu*, notar în Reci;

iar ales:

dl *Octavian Goga*, secret. lit. al Asoc. în Sibiu.

În cercul electoral *Săliște* să fie realeși:

dnii *Ioan Banciu*, comerciant în Săliște,

Dr. Nicolae Comșa, medic „ „

Nicolae Hențiu, notar i. r. „ „

Nicolae Ivan, asesor konzist. în Sibiu;

iar ales:

dl *Dr. Ioan Lupăș*, protopop în Săliște.

În cercul *Brad* să fie realeși:

dl *Irimie Răduțiu*, notar în Avrig;

iar ales:

dl *Valeriu Florian*, preot gr.-cat. în Racovița.

In comitatul Făgărașului.

În comitatul *Făgărașului* s'au sfârșit alegerile. Brav s'au purtat cercurile *Veneția-inferioară*, *Arpașul-inferior*, *Vistea-inferioară* și *Scoreiu*, unde au reușit candidații naționali.

În cercul *Mărgineni* au reușit doi naționaliști, în cercurile *Șinca-veche*, *Lisa* și *Șercaia* numai câte un naționalist.

O rușine pentru noi e căderea tuturor candidaților naționali în cercurile *Tohanul-vechiu* și *Vaida-Rece*. Cauzele acestei căderi sunt după „Gazeta Transilvaniei” următoarele:

1. Neinteresarea până 'n ultimele momente a conducătorilor români dela centru. S'a înjghebat anume o adunare de candidare abia la 4 Noemvrie, pe când alegerile înșiși erau fixate pe 9 Noemvrie.

2. Nepotrivita alegere în persoanele candidate pentru acest cerc (*Tohanul-vechiu*) și schimbarea lor în momentele din urmă.

3. „Schimbarea la față” a tuturor alegătorilor din *Poiana-Mărului*, afară de unul singur, și a altora și din alte comune.

4. Desorientarea aproape completă a alegătorilor din *Bran* privitor la persoana candidată pentru comunele brănene, și mai ales.

5. Ruptura alegătorilor din *Zărnești*, dintre cari conducătorii așanumiți „republicani” au mers mână 'n mână cu lista oficială, în care figurau trei notari.

In comitatul Timiș.

In comitatul Timișului alegerile congregaționale s'au făcut în 10 Noemvrie c.

In două cercuri, anume în cercul Lipova și Murani au triumfat Românii naționaliști, pe când la Ciacova a căzut lista națională.

Foile noastre de zi „Gaz. Trans.” și „Tribuna” scriu cam următoarele despre aceste alegeri: După o luptă energică, Românii din cercul Lipovei asociați cu Nemții au izbutit să înfrângă lista oficială și să o scoată pe a lor biruitoare. Au fost aleși candidații Românilor: d-nii George Antonovits, proprietar, Florian Roxin, preot și Dr. Aurel Halic, medic; afară de dâșii trei Nemți. Lista oficială ungurească, a rămas în minoritate mare. Rezultatul alegerii, drept fruct al înțelegerii romano-germane, a fost primit cu însuflețire.

Cercul *Murani* deși majoritatea e românească, a fost până în prezent cuibul străinilor, neputând să fie ales nici când un român. La alegerea de acum a trei ani, am învins cu majoritate de două voturi numai cu un membru. De data aceasta însă am scos steagul la isbândă. Toți trei candidații români părintele *Miron Moldovenescu*, *Dr. Traian Șincal*, avocat din Vinga și economul din Seceani au fost aleși, cu o mare majoritate de o sută de voturi.

Astfel de lucruri nu s'a întâmplat de când există acest cerc. Laudă li-se cuvine bravilor conducători! Alegerea a fost condusă de sub-protopretorul (renegatul român) *Dr. Iuliu Cziriák*, care nu mai putea sta nici pe scaun văzând că lista oficială nu poate să învingă.

In cercul *Ciacovei*, mulțumită tradării burdistului *Gheorge Breban*, care a încheiat învoielii secrete cu vicespanul din cercul nostru, lista candidaților naționaliști a căzut la alegerile congregaționale. Candidații noștri au fost *Dr. Iuliu Coste*, avocat și *Constantin Diminescu*, proprietar.

In comuna *Secușigiu* au fost aleși în congregație doi țărani de frunte *Dafin Ilia* și *Dumitru Barbu*.

Foarte rău s'au întâmplat lucrurile în comuna *Vărădia*, unde lista națională a căzut. Cauza este, după-cum se spune, neinteresul conducătorilor noștri.

In comitatul Turda-Arieș.

In acest comitat, se zice, că s'au purtat foarte slab românii, din cauză, că nu s'au făcut pregătiri mai dinainte de vreme. Ba se vorbește, că mulți nici n'au știut când e ziua alegerilor. O descriere mai deaproape a celor întâmplate, nu s'a publicat însă nicăiri.

În comitatul Sătmarului.

In acest comitat s'au întâmplat mari abuzuri la alegerea, ce s'a ținut în comuna *Prislop*, unde Românii aveau candidați pe *Dr. Vasile Lucaciu* și *Dr. Aurel Nylvan*, iar din partea administrației au fost puși doi contracandidați jidovi.

Se zice, că mai multe bilete de vot de-ale Românilor au fost scoase din urnă (hârdău), ca astfel Românii să nu întrunească majoritatea voturilor. Atunci alegătorii români, văzând aceasta, s'au năcăjit grozav, așa, că dacă nu era dl

Dr. Nylvan să-i domolească, cine știe ce se mai întâmpla. Cu astfel de apucături au învins jidanii.

Contra alegerii s'a făcut însă recurs, iar contra acelora, cari au scos biletele din urnă, s'a făcut arătare criminală.

In comitatul Bistrița-Năsăud.

In comitatul Bistrița-Năsăud alegerile au avut loc în 17 Noemvrie n. Rezultatul încă nu se știe. Decât se spune, că în acest comitat nu s'ar fi făcut pregătiri mai de dai Doamne, ceea-ce e foarte dureros.

In comitatul Aradului.

Fruntașii partidului din acest comitat au ținut mai multe consfătuiri și au hotărât a se duce lupta în toate cercurile electorale cu candidații naționali. Alegerile vor avea loc în 22 Noemvrie n.

De altcum e nădejde, că în comitatul Aradului Românii vor reuși foarte bine la aceste alegeri, de oarece partea cea mai mare din populațiunea comitatului e românească. Afară de aceea, oamenii noștri de pe acolo sunt mai toți cu stare bună.

*

Din cele publicate mai sus putem vedea, că în unele comitate alegerile pentru congregație s'au sfârșit, iar în alte comitate se fac în aceste zile. Sunt însă și unele comitate, unde alegerile se vor face abia peste 10—15 zile.

Rezultatul alegerilor, ce sunt cunoscute până acnm, este numai în parte mulțumitor pentru noi. Ba în unele locuri am fost deadreptul învinși, fie prin mișelia contrarilor noștri străini, fie prin nepregătirea noastră în fața alegerilor, sau prin dezertarea unora din rândurile noastre.

Intre astfel de împrejurări nu ne rămâne altceva de făcut, decât ca acolo, unde alegerile se vor ținea de acum înainte, să se poarte o îndoită luptă frumoasă și vrednică pentru reușita candidaților români.

Cât de bine va fi aceasta pentru noi Românii, — am spus în fruntea foii de azi. Din cele scrise acolo, fiecare va putea să judece singur ce e bine și ce e rău, cum și aceea, că de unde vine binele și de unde vine răul.

Prigonirea tricolorului.

E cunoscut cazul învățătorului *Ioan Berescu* din *Făgăraș*, care a fost dat în judecată, pentru-că în timpul alegerilor de deputați în *Țara-Oltului* a ținut în mână un buchet de flori, legat cu o frunză tricoloră roșu-galben-vinăt, pe care îl primise dela o fetiță de țaran. Judecătoria din *Șercaia* l-a condamnat la 30 coroane amendă. Contra acestei sentințe vrednicul apărător — *pagubă*, că „*Gazeta Transilvaniei*”, după care dăm amănuntele, ce urmează, nu-i spune numele — a înaintat recurs la tribunalul din *Brașov*. Tribunalul a nimicit sentința forului prim, dar a transpus actele la pretura din *Șercaia*, de unde plecaseră. Așadar dela *Ana la Caiafa*.

Interesante sunt motivele, pe cari le-a prezentat apărătorul pentru nimicirea sentinței aduse de judecătoria din *Șercaia*. Interesant e și articolul din ziarul maghiar „*Világ*”, care condamnă cu asprime aceasta prigonire a tricolorului nostru din *Ardeal* și *Țara-Ungurească*, nu din *România*.

Iată ce-a zis:

Folosirea acelei frunze nu e o faptă vrednică de pedeapsă, pentru-că tricolorul folosit de acuzat nu este tricolorul unui stat străin și în special nu este tricolorul României.

Colorile României nu sunt roșu-galben-vinăt în poziție orizontală, ci vinăt-galben-roșu în poziție verticală. Intre aceste două tricoloruri este o deosebire mare, cum e de ex. între tricolorul maghiar roșu-alb-verde în poziție orizontală și cel italian verde-alb-roșu în poziție verticală.

Nici nu există în lume stat, cae să aibă de tricolor colorile frunzei folosite de acuzat. Cu atât mai puțin poate fi acesta tricolorul României, cu cât în *Ardeal* poporul român din moși-strămoși poartă colorile roșu-galben-vinăt pe îmbrăcăminte; mai ales femeile îl poartă ca parte întregitoare și ca podoabă a frumosului port românesc admirat și de străini.

Regatul român își are actualul tricolor vinăt-galben-roșu numai dela 1 Septemvrie 1863, când principele *Cuza* le-a decretat de colori oficiale ale principatelor române unite: *Muntenia*, ale cărei colori erau vinăt-galben, și *Moldova*, ale cărei colori erau vinăt-roșu.

Originea tricolorului roșu-galben-vinăt datează de prin timpurile, când principatul *Ardealului* și-a primit emblema (scutul) sa, în care putem afla aceste trei colori. *Marele lexicon maghiar „Pallas”* zice: „*Scutul Ardealului e un tablou tăiat în două prin o fâșie roșie, în partea vântată din sus a câmpului este un vultur cu ciocul de aur (galben) și cu limba roșie.*”

Colorile acestea se află și în emblema comitatului *Alba-inferioară* și acest tricolor este și tricolorul capitalei *Budapesta*.

Iar marele ziar maghiar „*Világ*” scrie:

„Până acum autoritățile administrative nu prea au urmărit aceste abuzuri cu colorile naționale, nu au pedepsit pe țărani, cari le poartă în bună credință fără gând demonstrativ, dar ținând la ele cu cerbiciozitate ca la o parte întregitoare a portului lor strămoșesc. De un timp încoace jandarmii pentru acestea opresc oamenii, îi provoacă să depărteze brănele, pantlicele colorate, iar dacă ei nu ascultă, cu forța îi despoaie de dâșele... O astfel de procedură nici decum nu corespunde legii și ordinațiunilor, nici scopului și spiritului lor, căci acelea opresc numai folosirea insigniilor statelor străine.”

Spunând §. 36 din codul penal, care oprește folosirea insigniilor străine, ziarul „*Világ*” continuă: „Din aceste cuvinte poate și un laic să constate adevărul, că podoabele întrebuintate ale unui port străvechiu, nu se pot numi „insignii străine”... Scopul legii la nici un caz nu poate fi să desbrace deosebitele podoare de portul lor străvechiu, căci o atare tendință nici nu se poate presupune despre legislațiunea unui stat european... O astfel de procedură fără de milă și lipsită de tact, este o greșală politică. Cu atât mai puțin sunt de urmărit aceste colori, așa numite românești și folosirea lor, căci acestea (roșu-galben-vinăt) nici nu sunt aceleași ca ale României (albastru-galben-roșu)...”

Până aci apărătorul.

Deci mai încet cu prigonirea tricolorului, voi jandarmi, judecători și solgăbirăi! Noi nu purtăm pe trupurile noastre colori străine, ei colorile străvechi ale acestui pământ îngrășat de sudorile și sângele străbunilor noștri. Vrem să vedem acum și pururea mândrul nostru tricolor, încingând mijlocul fetelor și nevestelor noastre, împodobind pieptarele noastre. Iubim tricolorul nostru, pentru-că ne aduce aminte de vechimea noastră pe acest pământ, îl iubim, pentru-că e cel mai frumos din lume...

Desbaterea despre naționalități în delegațiuni.

În numărul trecut al foii noastre am spus, că dieta ungară nu poate ține ședință, din cauză, că o mare parte a deputaților se află de prezent în Viena, unde iau parte la ședințele delegațiunilor.

Am spus și aceea, că aceste delegațiuni sunt un fel de mare comitet compus din membri, cari fac parte din dieta ungară, cum și alți membri ai dietei austriace. În aceste delegațiuni se vorbește asupra tuturor lucrurilor, ce privesc deopotrivă atât pe Unguria, cât și pe Austria.

Membrii delegațiunilor țin însă și ședințe deosebite. De pildă, membrii din dieta Ungariei țin de multe ori ședință numai ei singuri, iar Austriacii tot asemenea. După ce au luat hotărâri ei între ei, se întrunesc apoi iar cu toții împreună și țin ședințe comune, Ungurii și Austriacii la oaltă.

În zilele din urmă membrii delegațiunilor au ținut ședințe comune. În desbatere s'a luat cheltuelile armatei comune. (Armata comună se numește toată miliția, afară de honvezime). Dar desbaterile nu aduc nici un rezultat mai de căpetenie, de oarece Ungurii au început iară cu dorințele lor, de a se da favoruri pentru Unguri în armată.

După aceea s'a trecut la desbaterea afacerilor externe ale monarhiei Austro-Ungare. Sub afaceri externe sunt a se înțelege afacerile ce le poartă Austro-Ungaria cu celelalte țări din jur sau de departe.

E interesant a se ști, că un membru slav din dieta austriacă a declarat în delegațiuni, că Austro-Ungaria trebuie să câștige tot mai mult prietenia popoarelor balcanice, așa ca ceea-ce voiește Austro-Ungaria față de popoarele balcanice să tragă tot mai mult în cumpănă.

Dar cea mai interesantă desbatere în ședința delegațiunilor a fost când s'a vorbit asupra naționalităților.

Un delegat austriac a declarat odată în decursul desbaterilor, că *popoarele nemaghiare din Ungaria trătesc într'o stare grozav de grea și că el nu se poate din destul mira, că așa ceva este peste tot cu puțință a se mai întâmpla în zilele noastre*

După aceea a vorbit delegatul român bucovinean *Stimonovici*. El, prin o cuvântare frumoasă, a arătat dragostea ce o poartă Românii pentru tripla alianță. (Din tripla alianță fac

parte cele trei țări Germania, Italia și Austro-Ungaria, cari au încheiat de multă vreme o învoială, cu scop de a ține la oaltă în caz de războiu). La această triplă alianță s'a cam alăturat și România. Iar delegatul bucovinean a declarat în delegațiuni, că Românii de peste tot locul ar primi cu bucurie o alăturare în toată forma a României la tripla alianță.

În urma acestora, dl *Stimonovici* a descris starea vrednică de plâns a *Românilor din Ungaria*, spunându-și părerea, că ar fi cu cale, dacă s'ar putea ajunge la o înțelegere înstită între Români și Unguri.

În delegațiuni Românii nu sunt reprezentați nici pe departe așa cum ar trebui. Ba nu sunt reprezentați aproape de loc. Cu toate acestea, ne bucurăm, când vedem, că despre drepturile naționalităților nemaghiare se vorbește cu atâta căldură.

Dreptul nostru, ce ni se cuvine, tot o să urmeze cât de târziu.

Din Bucovina.

Frații noștri din Bucovina, după-ce au fost frământați de atâta vreme de *oarba nenunire*, atât de păgubitoare la ori-ce popor primejdut de năvala străinului, au ajuns în fine să se organizeze într'un partid național, care dacă încercările străinilor (Ruteni și Jidani) de-a învrăjbi pe frați nu vor avea nici un efect, va deveni în curând o forță, în fața căreia va trebui să se frângă toate aspirațiunile de cucerire ale tuturor adversarilor.

Numai un popor cu disciplină de fier poate să-și vadă, după o luptă fără încetare contra adversarului și contra *vânzătorilor* din sânul propriu, idealul realizat.

Dăm în cele următoare, drept pildă și pentru noi, începutul din *Statutul* acestui partid.

Partidul român din Bucovina are de scop a promova, în cadrul credinței pentru împărat și Austria, interesele naționale, confesionale, culturale și economice ale Românilor Bucovineni.

În privința națională, partidul vrea să obțină pentru limba română drepturile ei cuvenite la direcții, în școli și în viața obștească.

În privința confesională și culturală el va va griji de progresul Românilor bucovineni pe temelul legii, limbei și al obiceiurilor lor.

El își rezervă deplina sa independență.

În chestiile economice, el adoptă programul creștin-social (partidul întemeiat de Dr. Lueger, fost primar al Vienei).

Membrii ai partidului sunt toți alegătorii români creștini, cari se înscriu în listele partidului.

Calitatea de membru începe în momentul înscrierii în listă și încetează în momentul eşirii anunțate sau a excluderii hotărâte.

Membrii exercită dreptul activ și pasiv de alegere în partid; au dreptul de-a lua parte la toate adunările, desbaterile și voturile partidului și de a face propuneri; a se folosi de toate binefacerile, cari le mijlocește el; a primi ziarul partidului cu prețul moderat hotărât pentru membrii partidului.

Membrii sunt datori a se supune în toate treburile politice hotărârilor partidului și ale organelor sale și a contribui la acoperirea cheltuelilor partidului.

Ce scriu alte gazete?

Dela noi.

„Tribuna“. *La luptă — în comitate*. Să ne dăm samă, că dela stăpânirea comitatului ni-s'au tras în trecut toate relele și că tot de acolo ne devin toate nedreptățile și astăzi... Zădarnice vor fi toate luptele noastre din viitor, dacă nu ne vom pătrunde odată de marea însemnătate a organizării noastre din comitate. Puterea numărului e a noastră în partea covârșitoare a ținuturilor românești și va rămânea o nedeslegată taină pentru urmași, neputința nevoiașului rând de oameni din zilele noastre, căci nu vor putea să înțeleagă cum a putut să îndure atât amar de vreme un popor întreg samavolnicia unui mănunchiu de slujbași plătiți din sudoarea lui... Să cucerim întâiu comitatele, căci numai așa ne vom putea cuceri pe urmă partea de înrăurire, ce ni-se cuvine în conducerea trebilor țării.

Din Austria.

Gross-Österreich (Viena). Sun titlul „Lupi și miei“ serie, într'alte, următoarele: După cum am prevăzut, din împăcarea Românilor cu Maghiarii iar n'o fi nimic. „Pester Lloyd“ vestește, îndreptând o știre relativă dată de „Vossische Zeitung“, că nici contele Khuen, nici contele Tisza n'au acceptat programul d-lui Dr. Mihu. Bine pentru-ce nu? „Pentru-că stimații Români“, zice „Pester Lloyd“, „vor să tracteze cu guvernul ca putere cu putere!“ Așa dară, fiind-că Românii și-au arătat în mod simplu plângerile lor și au cerut respectarea legii de naționalități, sunt învinuiți de aroganță! Lupii maghiari sunt supărați pe miei pentru-că aceștia le turbură apa. Legea de naționalități, care datează încă de pe vremea, când Maghiarii erau conduși de oameni de stat cu judecată, cum au fost Deák și baronul Eötvös, adevărat, că nu e o lege, care să le dea cine știe ce favoruri, dar ea conține totuși garanția, că naționalitățile își pot căuta dreptatea în limba lor, că vor fi administrate și instruite în limba lor, că deci statul e obligat să le întemeieze *pretutindeni* școli primare (poporale) și secundare (gimnazii etc.) cu limba lor proprie ca limbă de predare. Legea aceasta nu s'a adus încă nici odată la îndeplinire. Din contră, toate guvernele maghiare s'au întrecut să aducă legi, a căror unică țintă a fost și este să neutralizeze (oprească) aceasta lege a „egalei îndreptățiri a naționalităților“.

Ce se petrece în țări străine.

Stările din Portugalia.

Din Lisabona se vestește, că o seamă de oameni nu sunt mulțumiți cu republica. Guvernul republican a descoperit o conjurație militară, al cărui scop e prăbușirea republicei. Până acum au fost arestați un mare număr de ofițeri înalți, mai ales în miliția dela graniță. Cinci generali și 17 ofițeri au fost surprinși în clipa, când se sfătuiau asupra conjurației. Unul dintre generali s'a împușcat îndată, iar o seamă de ofițeri au fugit peste granița țării. Doisprezece ofițeri au fost legați în lanțuri și duși în Lisabona, capitala Portugaliei.

Literatură și știință

Fericire.

*E atâta fericire
In căsuța mea acum.
Azi mi-am reparat cuptorul
Numai iasă 'n casă fum.*

*Focul, vesel să răsfață
In cuptoriul reparat;
Ciasul ticăde pe masă,
Eu fac planuri de'nсурat.*

*Mă gândesc, pe rând, la toate
Fetele, pe cari le știu....
Pe-o hârtie 'mpăturată
Numele frumos li-l scriu...*

*Una, două... șase... nouă.
Patru... Ane, — cinci Mării!
— Câte „fumuri” au se iese
De sub nouă pălării!*

*Patru zmei și cinci satane!
Ce-mi văd ochii?... nu-i fantomă?
— O! sărac de mine, Doamne!
Am scris nume pe diplomă!*

*Petru O. Orlățanu,
invățător.*

Sfaturi doctorești.

Conferență ținută de dl **Dr. Ilie Beu**, medic în Sibiu, cu ocazia Expoziției de copii, aranjată de „Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiului” în comuna Sadu, la 23 Octombrie n. 1910.

Iubiți ascultători și ascultătoare!

Domnii, cari stau în fruntea reuniunii agricole și cari au pus la cale expoziția de astăzi, m'au rugat să vin și eu în frumosul D-voastre sat și să vă împărtășesc unele sfaturi din experiența mea de medic în timp de 20 ani. Despre ce aș putea să vă vorbesc astăzi mai cu folos și mai cu drag ca despre copii, cari sunt avuția cea mai mare a omului, cari sunt bucuria cea mai mare a părinților? Să mă credeți, că numai oamenii cu copii sunt cu adevărat oameni bogați, căci iei fără copii de ar aduna averile lui Iov, după moartea lor averile se risipesc, căci nu e cine să le moștenească și chivernisească mai departe.

Se zice, cu drept cuvânt, că numai acel popor poate înainta în lumea aceasta, care se sporește, căci copiii sunt puterea unei nații. Pentru acest motiv toate neamurile pământene, cari vreau să aibă viitor, se întrec în privința aceasta, căci biruitor va rămânea la sfârșit cel mai numărös popor.

Dar folos, dar bucurie vom avea pe urma copiilor noștri numai dacă ei vor fi sănătoși. Copiii bolnavi sunt numai isvor de supărare pentru părinți, ba sunt și o povară grea. Iată pentru ce e datorința părinților a îngriji de sănătatea copiilor, căci ei înșiși — ființe plâpânde fiind — nu se pot îngriji pe sine.

În cele ce urmează vă voi da câteva sfaturi cu privire la îngrijirea copiilor în anul prim al vieții.

Copii cari au trecut peste anul prim sănătoși, voinici, pot avea cea mai mare nădejde, că vor trece ușor și peste anii ceialalți ai vieții acesteia, care altcum este plină de greutate.

Îngrijirea copiilor mici trebuie să înceapă încă înainte de nașterea lor. Femeia grea, care poartă în pântecul ei o ființă abia încolțită, trebuie să se poarte astfel, ca

cu nimic să nu-i strice viitorului copil. Ea nu are lipsă să-și schimbe felul de train, își va vedea mai departe de lucrul casei, va ajuta tot ea și până aci la lucrările câmpului, dar se va feri de oboseli prea mari, nu va ridica poveri grele, nu va sări dela înălțimi, va scuti pântecul de lovături. Se va îngriji mai bine ca până acuma de curățenia corpului. O scaldă caldicioasă tot la două săptămâni va face mult bine atât mamei cât și fătului.

Dat fiind, că mama va avea să-și alăpteze ea copilul, să îngrijească și de țate, de mucurile țatei. Femeile, ale căror țate au mukul prea infundat, oătră sfârșitul sarcinii zi de zi să le apuce cu degetele, să le ridice, să le întindă și lungească. Iar pentru a preaintimpina (incunjura) crepături în jurul mukului țatelor și ivirea de aprinderi, să spele țatele adeseori cu apă rece ori cu rachi de drojdii. Multe dureri și neajunsuri pot femeile incunjura făcând în felul arătat.

Copilului nou-născut îi merge mai bine la pieptul și sub îngrijirea mamei lui. Pentru acest motiv femeile însărcinate au sfânta datorință a îngriji, ca facerea, dând viață unui copil, să nu fie pentru ele moartea. Cele mai multe femei, cari mor în urma facerii, mor în urma unor friguri grele, care sunt pricinuite totdeauna de necurătenia așternutului sau a albiturilor. O femeie cuminte cu mult înainte de facere se îngrijește să aibă un pat acoperit și îmbrăcat cu haine curate, se îngrijește să aibă ea și fiitorul copil albituri curate. Ba femeile, cari au casă cu mai multe odăi, ar trebui să întocmească și curățe o odaie anume pentru timpul facerii și al lăuziei. Doamne, câte mame nu ar rămânea în viață, dacă toate femeile însărcinate ar face în felul arătat, care nu e nici greu nici costisitor. La toate aceste mai adaug un sfat: în odaia, întocmită anume pentru facere, să se mai pună și un lighian (lavor) cu apă, un săpun și un ștergar curat, ca să-și aducă aminte și moașa, că și ea trebuie să se curățe înainte de a se apropia de femeie, — așa cum a învățat ea la școala de moșit.

Tot din interesul, ca copilul să nu rămână rădă mamă, femeia să zacă după naștere vre-o 8—12 zile, să se ferească de bucate grele, lăsând pe mai târziu plăcintele aduse de vecine și neamuri binevoitoare.

Dar în sfârșit a trecut și facerea. Cu ajutorul lui Dumnezeu toate s'au petrecut după dorință; copilul a sosit în lumea aceasta plină de năcazuri, a sosit în valea plângerilor, cum i-se mai zice pământului nostru. El a sosit din un culcuș cald, bine adăpostit. Între împrejurările nouă, lui necunoscute, neobicinuite, ar peri fără doar și poate, dacă nu ar fi îngrijit de aceia, cari cu atâta dor l'au așteptat.

Primul ajutor ce noul-născut cere dela noi este, să-i facem o baie calduță, de durată scurtă, să-l învăluim în cărpe albe, puțin încălzite și să-l lăsăm apoi să-și doarmă primul lui somn. Copilul nou-născut e obosit în urma greutăților nașterii și în urma schimbării culcușului lui, unde a stat adăpostit mai ales contra frigului. În zilele dintâiu copii dorm foarte mult. Și nu e trebuință să-i deșteptăm, cu deosebire nu în ziua dintâiu. Copilul nou-născut în ziua primă nu are trebuință de hrană. Dacă s'ar întâmpla totuși să se trezească și să zbere, să nu i-se deie substanțe nutritoare (de-ale mâncării), ci câteva lingurițe de apă feartă ori ceva teacă adausă cu puțin zahăr cât o bumbușcă.

Abia în ziua a doua e lipsă, ca să i-se deie copilului să sugă. Mama când dă copilului să sugă în cele trei zile dintâi să șază

pe spate, iar în alte cinci să zacă pe o parte, abia după opt zile se poate ridica să zacă în timpul alaptării.

În primele zile copilul poate sugă tot la 2½ oare ziua și tot la 4 oare noaptea. Dar deja după zece—cincisprezece zile trebuie dat, ca să sugă tot la trei oare. Mai pe urmă să sugă la cina bună (10 oare seara) și mai întâiu la 5—6 oare dimineața. La început va merge greu observarea acestei reguli, dar o mamă cu minte nu se va lăsa până ce nu-și dedă copilul la ordine. Mult năcaz și multă osteneală își cruță mama, care își dedă copilul la rânduială.

E de dorit și bine, ca deodată copilul să sugă numai din o țată, a doua oară va sugă din cealaltă.

În zilele prime copii se obosesc când sug, sunt prea slabi și nu știu cum să sugă, de aceea ei sug la început cu intreruperi. Pe încetul se întăresc și învață acest meșteșug. Se întâmplă însă, că și mai târziu adese-ori sug numai cu greutate. În cazurile acestea ori le este nasul astupat ori au o boală de gură. Contra astupării nasului e foarte folositor a picura în nas câte una-două picături de ulei curat, calduț. Copiii, cari au boală de gură, trebuiesc duși la medicul.

Sunt copii, cari la început nu pot sugă de loc de slăbuți ce sunt. Aceștia trebuiesc nutriți cu lingurița până când se mai întăresc. Țăta se mulge, cu mâna ori cu pompa, în un păhar curat, din care se dă apoi cu lingurița.

Până în luna a șaptea copiii să nu capete altă hrană de cât țata mamei lor. În luna a șaptea sau la începutul lunii a opta se ivesc primii dinți, ca semn, că se apropie timpul când e lipsă de ei, se apropie timpul, când copilul poate fi și trebuie chiar hrănit și cu alte bucate. Abia la data aceasta pot primi copii odată, de două ori pe zi, o porțiune mică de lapte de vacă, subțiat cu nițică apă feartă și adaus cu puțin zahăr; i-se mai poate da câteva linguri de zupă, dar bine curățită de grăsime. Prin luna a noua se poate ferbe puțin gris în lapte și se poate da și câte un ou fert moale.

Știu eu, că vor fi multe femei de față cari vor zice, că bunicele lor și mamele lor nu au făcut așa, nu s'au ținut de regulile așa stricte și totuși au avut o grămadă de copii. Dar nu e tocmai așa. Bunicele și mamele acestea au avut noroc, cele mai multe femei, cari își indoapă copiii înainte de vreme cu tot felul de bucate rămân fără de ei. Să nu ne încredem norocului. Dumnezeu ne-a dat minte, ca să judecăm și să învățăm din pățania altora. Și pățania aceasta ne arată, că multe, foarte multe femei din câte 5—10 copii au rămas fără sprijin la bătrânețe, tocmai din pricina neprieperii lor cu privire la nutrirea și peste tot la îngrijirea copiilor.

(Va urma).

Poezii populare.

Din America.

Foaie verde trei coprine,
Doamne cât ar fi de bine,
Românul la casa lui,
Nu la a streinului.
Strică Doamne rostul firei,
Prin darul Dumnezeirei,
Și te uită mai cu drag,
Spre bietul Român pribeag.
Sprijinește-l Doamne zău,
Căci doar e poporul tău,
Care ți chiamă numele,
Pe toate cărările.

Viorică din ogor,
S'a dus badiu călător,

Spre lumea dolarului,
In țara amarului.

Foaie verde de dudău,
Vino bade, vino zău,
Căci de când la drum te-ai dus,
N'am mai încetat de plâns,
Și de când zău ai plecat,
Florile s'au scuturat,
Busuioacu 'ngălbinește
De doru-ți se prăpădește

Dacă-ar fi badiul acasă,
Ași fi mândră și voioasă,
Dar badiul e dus departe,
Mări și munți mari de departe,

Și mă tem Doamne mă tem,
Să nu vie vr'un blăstăm,
Să cadă pe capul lui,
Cum s'a 'ntâmpat oarecui,
De-a murit înstrăinat,
In America uitat.

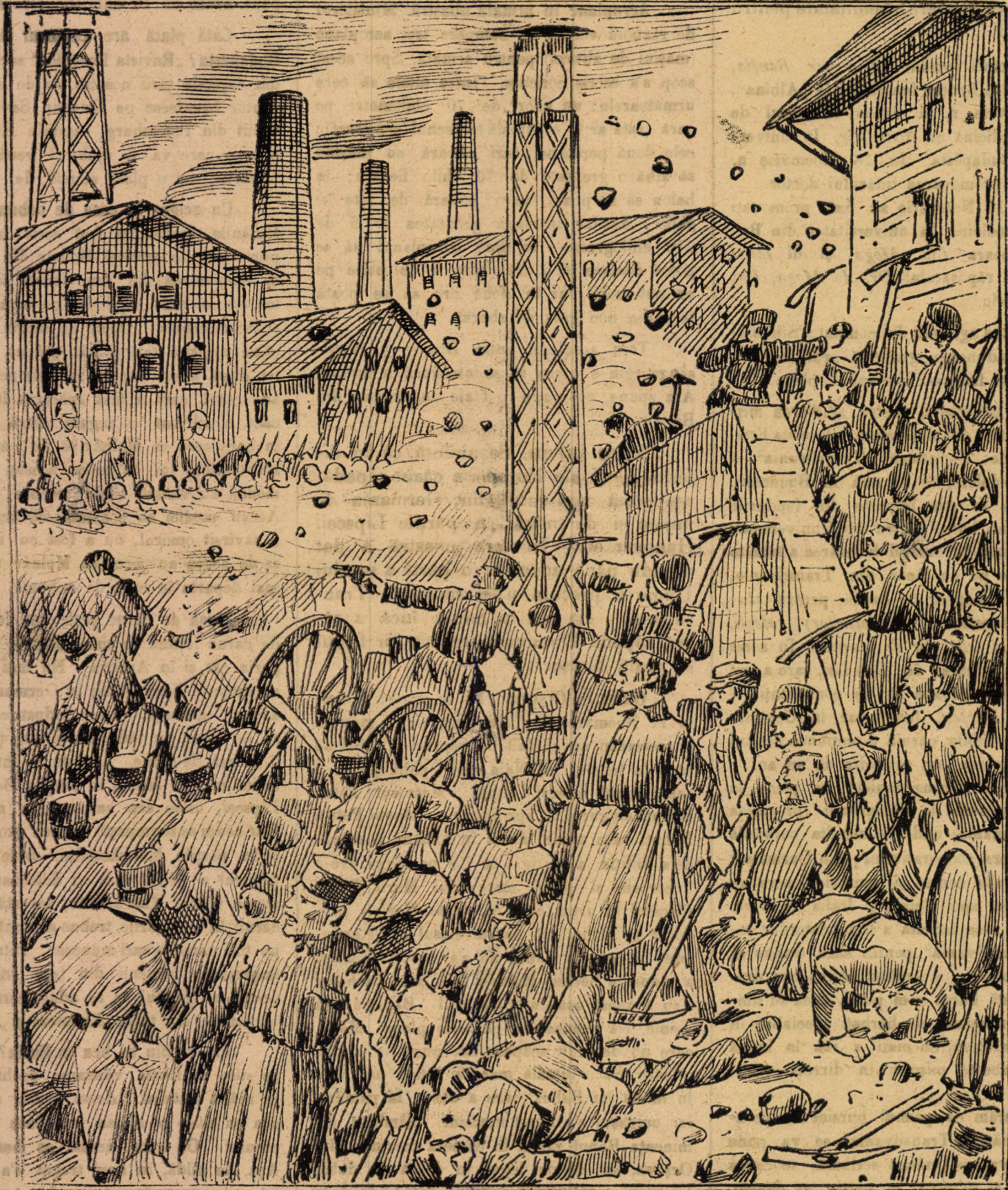
Dacă nu-i noroc și nu-i,
Inzădar te-ai strădui,
Banu-i ochiul dracului,
Aeu 'l vezi și au nu-i,
Cu mâna stângă 'l primești
Iar cu dreapta 'l cheltuiești,
Și e mic și ușurel,
Iute te vezi fără el.

Frunzuliță iarbă deasă,
Până ce eram acasă,
Ami țineam plugul de coarne,
Ne ziceam „Nene Ioane!“
Dar aici cum am venit,
In haine noi ne-am domnit,
Și azi lui Nene Ion,
I-e năcaz de nu-i zici domn,
Și minune, căci aici,
Muncitorii din fabrici,
Toți muncesc de se spetesc,
Dar se vezi cum să domnesc.
Ori în cotro te sucești,
Numai de „Domni“ te lovești.

„Uniunea“

Vaida Receanul.

Răscoala băieșilor din Anglia.

Zilele trecute băieșii din ținutul Wales (în țara englezescă) s'au pus în grevă, cerând urcarea lefurilor. La câteva zile, după ce s'a declarat greva, băieșii au început a jefui prăvăliile. Mai cu seamă în orașele Towny-Bady și Liwyinipia greviștii au făcut mari pagube, furând din prăvălii haine, aurării și altele, în sumă de mai multe milioane. Răsculații, ca să nu fie atacați pe neașteptate, au rupt toate sârmele dela telefoane și telegraf, au scos șinele dela trenuri, așa în cât ori ce comunicare cu Londra, capitala țării englezești, a fost întreruptă. Înainte de a fi fost rupte toate sârmele telegrafice, primarul orașului Bary a cerut ajutor dela ministrul de războiu, care a trimis 2000 soldați pentru a respinge pe răsculați. Aflând despre aceasta primministrul englez Asbuth, nevoind el să lase să se verse atât amar de sânge, s'a dus la regele, întrepunându-se ordinului de a ataca miliția pe răsculați. Auzind greviștii de aceasta faptă a primministrului în favorul lor, au încetat cu pustiirile.

Cu toate acestea s'au încins în mai multe rânduri atacuri și vărsări de sânge între băieși și poliție, care a sărit cu arma asupra greviștilor. Chipul nostru arată lupta între poliție și greviști. Unii pușcă asupra altora.

Știrile Săptămânii.

Sibiu, 18 Noembrie n.

Inființarea băncii române de asigurare „Furtuna“ se face cunoscută prin publicarea condițiilor, ce sunt a se îndeplini la subscrierea de acții. Aceste condiții se pot ceti mai deaproape în „Revista Economică“ dela 13 Noembrie stil nou. Terminul ultim pentru subscrierea acțiilor este până la 31 Martie 1911. Banca se inființează pe timp de 100 de ani, dar se va putea prolunga la vreme și mai departe. Aviz tuturor, cari doresc a subscrie acții la această bancă de mare însemnătate pentru noi Români!

Noi doctori români. Dl *Sever Benția*, fiul dlui Nicolae Benția, funcționar la „Albina“, în 14 Noembrie n. a depus examenul de doctor în medicină cu distincție, la universitatea din Budapesta. În 18 Noembrie n. va avea loc promovarea tinărului doctor.

— În 12 Noembrie au fost promovați doctori în medicină, la universitatea din Budapesta, d-șoara *Lia Moga* și dl *Ionel Moga*, copiii răposatului *Dr. I. Moga*, fost medic în Sibiu.

Reuniunea agricolă din comitatul Sibiuului își va ținea adunarea generală ordinară din anul acesta în frunțașă comună Poplaca.

Bursă (stipendiu) pentru studiarea mișcării cooperative din străinătate. „Revista Economică“ scrie: Societatea „Transilvania“ a Românilor ardeleni, ce se află în București, care precum se știe împarte din fondurile sale, an de an burse pentru tineri universitari ardeleni, a luat de curând hotărârea a trimite în străinătate pe un tânăr din Transilvania, profesor sau funcționar de bancă, pentru studiarea cooperativelor (însoțirilor) sătești, organizația și felul lor de muncă. În acest scop a creat o bursă de 1800 Lei, care a fost dată — dintre aproape 20 de concurenți — d-lui *Iuliu Enescu*, funcționar la Centrala „Albinei“, în Sibiu, cărui direcțiunea acestui institut i-a acordat un concediu de un an.

Bursierul „Transilvaniei“ va pleca la finea lunii acesteia la Darmstadt (provincia Hessen, Germania) unde va asculta cursurile speciale asupra cooperativelor; din Darmstadt va trece în alte centre și ținuturi cooperative din Germania, apoi Belgia și Italia de Nord.

Iată o idee fericită a conducătorilor societății „Transilvania“ pentru care trebuie să fim recunoscători. Acordând câțiva ani de-a rândul această bursă vom putea avea cu timpul și noi un număr de bărbați specialiști în afaceri cooperative, chemați a lua în mână conducerea acestei mișcări în direcție sănătoasă.

Să sperăm că primul bursier cooperativ al societății „Transilvania“ se va pune cu zăd și râvnă pe muncă serioasă, teoretică și practică, și re-tors în patrie va deveni, ceea-ce se așteaptă dela dânsul, un pioner priceput al mișcării cooperative dela noi.

Izvoare de petrol în jurul Blajului. Se vestește, că în comuna Ielandul-mare, lângă Blaj, s'ar fi descoperit niște izvoare de petrol (gas). Din partea guvernului a fost trimisă o comisie de oameni pricepători, care a constatat, că într-adevăr pe moșia văduvei Kabos din Ielandul-mare, se află foarte mari izvoare de petrol. Săpăturile se vor începe în curând.

Sfințire de steag. Reuniunea de cântări și muzică a plugarilor români din Reșița-montană, ce s'a inființat acum 16 ani, își va sfinți steagul în ziua de 7/20 Noembrie. Seara se va da un concert, la care vor cânta mai multe reuniuni din jur. Membrii Reuniunii din Călnic vor juca după aceea „Călușerul“, iar în urmă urmează dans. La această sărbare sunt invitați toți sprijinatorii și iubitorii cântului românesc, ce locuiesc în jur.

Cununați. Haretti Popp și Dumitru Vidrighin, și-au sărbat cununia lor Dumineca trecută.

— Ravecuța Stoia și Mihaiu Miușan își sărbează cununia lor, Duminecă în 7/20 Noembrie 1910, la 2 oare după amiază, în biserică cea mare din Săliște.

Aeroplane în armata noastră. Ministerul de războiu voiește să cumpere trei aeroplane (mașini de zburat) pentru armată. Spre acest scop s'a scris concurs. Intre altele să cere următoarele: un zbor de 70 kilometri pe oară (asta ar fi o înțeață ca trenul accelerat); cele două persoane, cari zboară cu mașina să aibă o greutate de 70 chilo fiecare; în balon să se poată lua o povară de alte 70 chilo. Așadar întreagă greutatea ar fi de 210 kilograme. În fine aeroplanul să se poată desface în o oră, spre a se pune pe un automobil, iar în două ore să se poată face din nou gata de zburat.

Tren accelerat între Brașov și Sepsisângeorgiu e vorba să se introducă în curând. Așa spune, cel puțin, o foaie unguerească din Brașov.

Vine iarna. Se anunță, că în diferite părți ale Europei a căzut zăpadă, așa bună oară în Berlin, Germania de mijloc și de nord, în părțile Lipscei, Hanover etc. În țara noastră a dat zăpada până acum în o parte a șesului Ungariei precum și în întreagă Transilvania. La noi în Sibiu încă a căzut zăpadă Dumineca trecută, iar frigul se arată bineșor.

Omor în Orșova. Ni se scrie: Vineri în 11 Noembrie st. n. mai mulți tineri matrozi și meseriași au chefuit cu beuturi și jocul de cărți la hotelul „la Naia albă“ până pe la 2 oare după miezul nopții. Matrozul Petru Băbuț, singurul fiu sprijinitor a văduvei Petria Băbuț, care numai acum în toamnă a scăpat dela miliție, a câștigat în joc pe lângă vre-o 2 coroane și ciasul matrozului Mariș Peter. Plecând în urmă care în cătrău Mariș a provocat pe Băbuț, că barem ciasul să i-l înapoieze, la ceea-ce Băbuț nu s'a învoit. Lucrul a ajuns la bătaie. Mariș și încă unul Pachereș s'au aruncat asupra românului. Băbuțu însă voinic, i-a aruncat ca pe niște pleve. Mariș, care nu de mult scăpase din pușcărie pentru tâlhării, cu o înțeață mare a înfipt un cuțit în inima lui Băbuț, care a căzut la pământ, iar ucigașul s'a făcut nevăzut. Sâmbăta dimineața Băbuț zăcea în camera mortuară din Orșova, iar Mariș legat în feară la dubă. Ucigașul a mărturisit totul. — Iată unde duce jocul de cărți și beutura. Asta le poate servi multora de învățătură, spre a se feri de astfel de lucruri slabe.

Bani falși. Se vestește, că în timpul din urmă s'au aflat la direcțiunea postelor și la Banca Austro-Ungară mai multe țiduli (banenote) false de câte 50 coroane. Falsificarea se pare a se fi făcut cu ajutorul fotografiei. Se pot cunoaște puțin prin aceea, că mai mulți numeri de pe țiduli sunt cam șterși.

Aviz. Pentru completarea colecției Bibliotecii „Asociațiunii“ cumpărăm din „Foaia Poporului“ din anul 1896 Nrii 8, 13, 16, 28, 31 35, 47, 51; din anul 1897 Nr. 16; din anul 1907 Nrii 47, 48, 49, 50, 51, 52; din anul 1908 Nr. 10. Cei-ce posed acești numeri și doresc a ne ajuta la completarea colecției, sunt rugați a trimite exemplarele mai sus indicate pe adresa: „Asociațiunea“, Nagy-szeben, în timpul cel mai scurt, primind în schimb 10 fil. de exemplar, ori eventual broșuri din Biblioteca poporală. Biroul Asoc.

Scumpirea tăbacului. După-cum se sunește în timpul din urmă, e vorba ca să se scumpească tăbacul. Urcarea prețului ar fi să se facă cu 1 Iulie 1911. Guvernul cugetă ca astfel să scoată un venit mai mare ca până acum cu 10 milioane coroane.

Câtă plată are cantorul jidovilor din Budapesta? „Revista Preoților“ scrie, că jidovii din capitala țării noastre, nu de mult au ales cantor bisericesc pe Quartin Savel, cântăreț vestit din Petersburg, capitala Rusiei. Noul cantor, care va fi ajutorul vestitului cantor Lazarus, are o plată anuală de 15 mii cor.

Un ucigaș în casa de nebuni. Mai săptămânile trecute am fost scris în foaie, că purtătorul de scrisori Molnár din Budapesta, în desperarea lui din cauza sărăciei, și-a omorât cei cinci copii, iar pe urmă și-a tăiat și lui beregata. Copii au murit cu toții, pe când ucigașul tată a fost scăpat de moarte, iar după aceea dus în casa de nebuni. Acum avocatul, care a luat apărarea lui la judecată, a adresat o rugare către judecătoria, în care cere ca Molnár să fie căutat asupra stării minții lui. În urma acestei cereri, doi medici au vizitat zilele trecute pe Molnár. Acești medici au constatat că ucigașul, când a săvârșit omorul, nu a fost cu mintea bună și de aceea au cerut ca Molnár să fie ținut mai departe în casa de nebuni.

Lipsă de carne peste tot locul. Lipsa de carne ieftină se simte atât la noi în Ungaria cât și în Austria. Nu mai puțin, însă, se simțește lipsa cărnii în Germania, deoarece această țară are o mare industrie, iar oamenii ce se ocupă cu industria și negoțul consumă o groază de carne. Aceasta se întâmplă până acum mai cu seamă în părțile Berlinului și a Lipscei, unde era carnea cea mai scumpă. Dar acum se scumpește carnea grozav de tare și în părțile Münchenului, unde de altocum poporul se ocupă mai cu deadinsul și cu creșterea vitelor. Într-adevăr, această scumpire a cărnii în toate țările, trebuie să pună pe gânduri pe toți oamenii cari muncesc. Intre astfel de împrejurări oamenii din țara englezească se ocupă cu gândul ca să aducă carne, în formă înghețată, din țările Americii și Australiei.

Cât rachiu se bea în Rusia? După cum se știe, în Rusia vânzarea rachiului se află în mâna statului. Acest lucru s'a întocmit așa cu scop ca să se împedecă beutura rachiului. Cu toate aceste se bea din greu. Așa, de pildă, în anul trecut s'a beut peste 54 milioane vedre de rachiu, sau cu peste 4 milioane vedre mai mult ca în anul trecut. Pentru această grozăvenie de rachiu statul a încasat vre-o 467 milioane de ruble (o rublă are cam 2 cor. 50 bani), ceea-ce face cu 39 milioane ruble mai mult ca în anul trecut. Săraca Rusie, între astfel de împrejurări, nu mai este nici o mirare, că poporul rusesc zace în bezna întunerecului. Atâta beutura de rachiu nu poate duce la nici un bine.

Din cauza holerei guvernul austriac a oprit intrarea în Austria a mai multor măr-

furi și poame din țara noastră. Anume: poame, lapte și legume proaspete se pot trimite cu posta peste granița Austriei, numai dacă aceste mărfuri sunt însoțite cu un atestat comunal, prin care să se adeverească că în comuna aceea, de unde se trimit mărfurile susnumite nu se află holeră. Albituri folosite, haine vechi și albituri pentru pat, deocamdată nu este iertat a se mai trimite peste granița Austriei.

Foc în Cristian. Ni se scrie: Marți în 15 luna curinte din cauze necunoscute un foc mistuitor a prăpădit trei șuri cu tot avutul aflător în ele, ale credincioșilor noștri poporeni Vasilie Bălan, Nicolae Gligor și Ion Vălean. Cum populațiunea Cristianului în parte sa covârșitoare se îndeletnicește și cu negustoria de lemne, mulți erau în această afacere la Sibiu și la munte, iar cei mai mulți la tăiatul de lemne în pădarea numită «Tăiș» deasupra Gureirăului, cale de câteva chilometri, așa că în momentul critic afară de câteva muieri și puțini bărbați să mai aflau în sat numai învățătorii și elevii din școală. Cum timpul era liniștit Dumnezeu ne-a ferit de o întâmplare mai mare. Pagubele se urcă însă și așa la o sumă foarte însemnată, căci nu au ars numai nutrețul de vite, ci la toți și toate uneltele de economie. Ba lui Vasile Bălan i-au ars și boii. În momentul, când seriu aceasta focul încă fumează. Apelăm deci la inimile darnice și bune rugându-le să întindă o mână de ajutor ca barem în parte să se aline lipsurile celor amintiți. — Cristian (lângă Sibiu), 15 Nov. 1910. *Isidor Dopp, inv.*

Proces pentru moștenirea averii unui rege. După cum se știe, Regele Leopold al Belgiei, care a murit de curând, a trăit în mare ură cu cele trei fiice ale lui, cari prăpădeau foarte mulți bani. Din cauza aceasta la moartea lui, Regele Leopold n'a lăsat nimic de dai Doamne moștenire fiicelor lui. Aceste, la rândul lor, au făcut proces contra guvernului Belgiei, cerând 30 de milioane de franci, ca moștenire dela tatăl lor. Acum se vestește că princessa Clementina și contesa Ștefania Lonyay (aceasta din urmă a fost măritată după fostul nostru moștenitor de tron Rudolf, iar acum e măritată după contele ungar Lonyay) s'ar fi învoit, ca să nu mai între în proces, dacă guvernul belgian le dă la fiecare câte 4 milioane de franci. Princessa Luisa continuă însă mai departe procesul contra statului, de oarece ea nu se mulțumește cu această sumă.

Societatea hoților de cărbuni de piatră. Această societate s'a descoperit în Praga. În apropierea de acest oraș a fost jefuit în două rânduri un tren, ce transporta cărbuni de piatră. Acest lucru a dat mult de gândit, până când s'a aflat că în comuna Mirkowicz există o „Societate pentru cărbuni de piatră“, care intră în lucrare mai cu seamă acum, când se începe frigul. S'a descoperit, că chiar și lucrători dela tren făceau parte din această frumoasă societate.

Știri mărunte.

— În Tokio, țara Japoniei, 25 de japonezi au fost condamnați la moarte, din cauză, că au voit să omoare pe împăratul lor, cu ocazia vizitării unei școale.

— O mare nenorocire de tren s'a întâmplat în apropierea orașului Bakow din Boemia. Patru persoane au fost călcate de un tren de mărfuri, dintre cari două persoane au murit.

— S'a scufundat un vapor englez, cu numele „Wally“, care circula între porturile

engleze și cele americane. Numărul înecaților este aproape la 50 persoane. N'au scăpat decât câțiva călători și unii matrozi. Scufundarea s'a întâmplat din cauza cârmei slabe a vaporului.

— Un conzul rus din Teheran, în Perzia, a fost jefuit de o bandă de hoți cu familia întreagă, iar după aceea scos din casă și dus cu ei.

ECONOMIE

Sfaturi și socoteli comerciale.

De Petru P. Simțion.

I. Partea teoretică.

(Urmare).

3. Registrele principale ale contabilității duble.

Acestea sunt:

- Cassa
- Prima Nota
- Jurnalul
- Maestru

Cassa: Ca și la metoda simplă, acest registru are acelaș scop: a ține evidență despre toți banii intrați și eșiți, numai că aici, cazurile de afacere vin trecute cu titlu. D. e. Deschidem la 1 Maiu o prăvălie și depunem în numărare Cor. 1000.— În 10 Maiu cumpărăm diferite mărfuri, de Cor. 500.— În 15 Maiu vindem marfă de Cor. 50.— În 20 Maiu plătim à conto la firma N. Onițiu Cor. 50.— În 25 Maiu solvește G. Florescu à conto Cor. 140.— În 30 Maiu vindem marfa de Cor. 30.— și în 31 Maiu lui E. P. plătim pentru mobilierul din prăvălie Cor. 300.—; Chiria localului pe luna Maiu Cor. 30.— și diferite spese de peste lună Cor. 25.

Trecute în registru Cassa aceste cazuri:

Debit		Credit	
Folio 1.	Maiu 1910	Folio 1.	
1	La Capital depunem 1000	10	Per Mărfuri procurăm 500
15	La Mărfuri vindem 50	20	Per N. Onițiu à/conto 50
25	La G. Florescu à/conto 140	31	Per Mobilias plătim E. P. 300
30	La Mărfuri vindem 30	31	Per Chirie pro Maiu 30
		31	Per Spese din 1-31 25
		31	Per Sold 315
	1220		1220
	Sald Cor. 315		

Încheierea registrului Cassa se face lunar, numai Coala de cassă, de care am amintit mai înainte, se face zilnic.

Prima Nota.

Registrul acesta se poartă analog ca Memorialul dela metoda simplă, urmărind acelaș scop, adică: toate cazurile cari nu sunt cu bani gata se înregistrează aici, despărțindu-se fiecare contare una de alta prin o linie trasă.

Exemplu: La 1 Maiu procurăm marfă pe credit dela T. Popescu de Cor. 150.— și dela N. Onițiu asemenea de Cor. 100.—. La 5 Maiu vindem noi marfă pe credit lui G. Florescu de Cor. 290.— La 20 Maiu procurăm din nou marfă pe credit dela T. Popescu de Cor. 200.—. La 25 Maiu G. Florescu, pentru achitarea restului ne dă o cambie de Cor. 150.— per 20/VI, pe care o dăm respective girăm lui T. Popescu, în creditul contului nostru la acest comerciant.

Trecute în Prima Nota acestea cazuri:

1	Mărfuri la următori la T. Popescu conf. fact. Nr. 1. la N. Onițiu conf. fact. Nr. 2	150 100	250	—
5	G. Florescu la Mărfuri vindem conf. fact. n.		290	—
20	Mărfuri la T. Popescu conf. fact. Nr. 3		200	—
25	Rimese la G. Florescu accept. Nr. 1. pr 20/6		150	—
25	T. Popescu la Rimese camb. a/ G. F.		150	—

Toate cazurile de afacere ce sunt de înregistrat la o întreprindere, să trec în acestea două registre și anume, cele cu bani gata în Cassa și cele pe credit — în Prima Nota.

Din acestea registre se trece apoi în Maestru, despre care vom scrie mai la vale.

Din exemplele arătate, observăm că unele contări să repetă, d. e. Cassa la Mărfuri, poate veni de zeci de ori într'o lună, ar urma că tot de atâtea ori să trecem în Maestru. După felul contabilității franceze așa să și face, se trece zilnic în Maestru, aici însă nu e așa. Toate formele contărilor la fel, se concentrează în grupuri și așa să trec odată pe lună în Maestru. Contragerea sau gruparea aceasta de conturi să numește *personalizare*, iar registru în care se trec acestea să numește *Jurnal*.

Jurnalul la metoda dublă prin urmare nu are alt scop, de cât a pregăti trecerea contărilor din Cassa și Prima Nota în grupuri la conturile respective din Maestru.

Așadar nu direct din Cassa și Prima Nota se trece în Maestru, ci mai întâiu în Jurnal și numai de aci apoi în Maestru.

Contragerea pozițiilor, în praxă de regulă se face mai întâi pe o coală de hârtie rastrată, ca impur, de unde se va decopia în Jurnal, începând mai întâi cu registru Cassa apoi cu Prima Nota, dar fiecare separat.

Ca exemplu, pozițiile noastre din Cassa și Prima Nota trecute în Jurnal:

Cassa		Prima Nota	
la Următori la Capital	50	1000	
la Mărfuri	30	80	
la G. Florescu		140	1220
Următori			
la Cassa per Mărfuri		500	
per N. Onițiu		50	
per Mobilias		300	
per Chirie		30	
per Spese		25	905
Mărfuri			
la Următori la T. Popescu	150		
la N. Onițiu	200	350	
		100	450
G. Florescu la Mărfuri			290
Rimese la G. Florescu			150
T. Popescu la Rimese			150
Transport			3165

(Va urma)

O întâmplare curioasă.

După cum am declarat și în numărul trecut, subscrisul am fost atacat de două ori în ziarul „Tribuna“ (Nrii 229 și 230). Întâi de dl Gheorghe Popp, iar a doua oară de corespondentul din Sibiu al „Tribunei“. Cauza a fost, fiindcă în calitate de redactor responsabil și proprietar-editor al „Foi Poporului“ nu m'am putut învoi ca dl Popp să publice un articol în foaie. Dumnealui, care de trei luni a luat parte la redactarea foii, voia acum să publice un articol, ce după părerea mai multor bărbați de frunte, nu are de-a face cu „Foaia Poporului.“

În urma atacurilor ce îmi-s'au adus în „Tribuna“, am trimis îndată un răspuns „Tribunei“, care a aflat cu cale să nu-l publice. Deși atacurile contra mea au fost publicate momentan, acum, când a fost vorba să se publice și răspunsul meu, să vede că pentru luarea unei hotărâri le-a trebuit mult timp domnilor dela „Tribuna“; de oare-ce numai a patra zi după ajungerea scrisorii mele la Arad, a apărut răspuns la posta redacției, că articolul nu se publică. Oare de unde această întârziere a respingerii sau publicării răspunsului meu? Unii de pe aici zic, că acest articol a trebuit să mai facă odată drumul până în orașul de unde au plecat atacurile contra mea!

Acum las să judece onoratul public cetitor asupra acestei afaceri. De aceea, pentru ca să se știe unde este mărul de ceartă, las se urmeze mai în jos articolul cu pricina, al d-lui Popp, care a fost scris ca să apară în „Foaia Poporului.“

Articolul este următorul:

„Rușinea zilelor noastre.

Istoria luptelor noastre și a spiritului care a povățuit gândirea și faptele rîndului de oameni de astăzi va însemna ca cea mai nevrednică manifestare românească felul cum s'a purtat și se poartă încă lumea noastră față de obrăznicia cunoscută supt numele „Birăuț—Lupta“. Căci ieste de-a dreptul fără pereche nerușinarea și îndrăzneala de găinar a lui Birăuț, făcătorul păcatelor pe cari le vom pomeni mai la vale.

Un culegător-tipograf, care a început lustruind ghetele domnilor în Arad, ajunge cumva să-și înjghebeze o roajbă de tipografie. Când s'a văzut astfel c'un picior în seară, i-a venit pofta să se așeze în șea. Și cum dorința nebună de câștig orbește chiar și oameni de omenie câte-odată, dară-mite pe-un Birăuț, omul acesta s'a vîndut celui mai mare dușman al neamului românesc, lui Burdea, pe prețul de vr'o 11 mii de coroane^{*)}. I-a pus adecă la îndemână ziarul „Poporul Român“, ca prin el să smintească Burdea poporul nostru, să-l abată dela calea dorințelor lui îndreptățite și dela cinstea lui în luptele naționale, și în aceiaș vreme să arate guvernului unguresc, că păturile largi ale Românilor sunt mulțămite cu felul cum se cărmuiește azi țara noastră nenorocită.

^{*)} Aceste amănunte, dacă sunt adevărate, aruncă o mare umbră asupra dlui Birăuț. Decât, după cât știu, aceasta s'a întâmplat acum câțiva ani, pentru care faptă dl Birăuț a fost luat destul la răfuială, iar după aceea s'a trecut la ordinea zilei. Doar altcum cum ar mai fi stat partidul național în legătură cu dânsul? Ce și cum s'au întâmplat lucrurile, mai deaproape, subscrisul nu pot să știu, de oare-ce pe atunci petreceam în străinătate. Nicolae Bratu.

Tradarea aceasta de neam, din fericie, nu și-a ajuns ținta. Partidul nostru național a supralicitat (a dat mai mult decât) suma oferită de Burdea. Astfel a ajuns „Poporul Român“ pe mâni cinstite. S'a făcut numai greșala neînchisă de mare, că bărbații noștri n'au rupt toate legăturile cu Birăuț. Ba când s'a pornit ziarul „Lupta“, s'a tipărit și ea în tipografia acestui om dovedit necinstit.

Rezultatul legăturilor tipografice dintre conducătorii noștri și Birăuț a fost un rezultat firesc: căci totdeauna psihicarii au tras pe sfoară pe oamenii de bună credință. Incetul cu incetul Birăuț a ajuns să se facă, pe căi necinstite, stăpân peste ziarele cari se tipăreau la el. Azi s'a obrăznicit puțin, mâne mai mult, până când într'o bună zi a dat afară din redacție pe bătrânul luptător, părintele Lucaciu, dmpreună cu oamenii tocmiți de Dumnealui ca să scrie gazeta. A răcnit odată că nu mai publică la ziar decât ceea-ce vrea el.

Partidul nostru național a declarat atunci că ziarele „Lupta“ și „Poporul Român“ nu mai sunt organele sale, a hotărît că pe Birăuț îl dă pe mâinile legii, fiindcă a pus stăpânire pe proprietatea altuia^{*)}.

Atâta i-a trebuit omului, care a avut obrazul să se lege de părintele Lucaciu și de alți fruntași ai partidului. Când s'a simțit la largul lui, când n'a mai fost cine să-l oprească, Birăuț s'a apucat să injure tot ce avem noi cinstit în viața publică. Clevetește, batjocorește, bănuiește, suduie și aruncă cu noroiu în cei cari nu sunt pătați, ca iel. Ieste ca un fel de ciumă sufletească, de pustiriile căreia nu se mai poate apăra nici un om sănătos.

Acum, vina că se suferă și se răspândește boala aceasta, o purtăm și noi, societatea românească. Căci dacă ar fi destulă tărie morală în noi, am respinge murdăriile lui Birăuț. Am organiza boicot împotriva ziarelor scrise de el și am lumina pe cei mai puțin dumeriți despre ticăloșiile ce le face. Simțim însă că trebuie să facem ceva, ca să nu perim de slăbiciunea noastră. Oamenii mai inimoși au început să se miște: resping ziarele „Lupta“ și „Poporul Român“, scriu și arată păcătoșenia lui Birăuț. Cei buni, cei curați îi vor urma.

Nu ne îndoim că și membrii partidului național, recunoscându-și greșala din trecut, vor ajuta cu vaza lor la curățirea vieții noastre sufletești, sprijinind mișcările acestea folositoare^{*)}.

Cetind acest articol, ori-ce om cu judecată sănătoasă și bun simț, se va putea convinge, că aci nu este vorba decât mai cu seamă de niște certe personale de-ale domnilor, cari de acum înainte erau să se publice în „Foaia Poporului“. Iar certele nu au nici un rost pentru noi, ceștia din popor, cari din foi voim să ne alegem și cu ceva învățătură.

Fiind subscrisul contra publicării acestui articol în „Foaia Poporului“, dl Popp mi-a făcut o seamă de învinuiri grave, dar nemo-

^{*)} Despre acest lucru s'a scris în „Foaia Poporului“ Nr. 30 din anul acesta, într'un mod absolut nepărtinitor. Apoi s'a trecut la ordinea zilei, așteptând oare cari îndrumări nouă dela partidul național.

tivate, pe cari le-a publicat în Nr. 229 al „Tribunei“. Răspunsul meu, adresat „Tribunei“ spre publicare, ce a fost respins a patra zi, era însoțit de următoarea scrisoare:

Sibiu, 8 Nov. 1910.

Onorată Redacție!

Fiind atacat din partea d-lui Gheorghe Popp, în Nrul 229 al „Tribunei“, în alăturare îmi permit a Vă trimite o rectificare.

Și după-ce cuprinsul celor scrise de dl Popp are ținta de a mă ruina atât moralicește cât și materialicește, sperez că reflexiunile mele se vor publica în întregime fiindcă numai așa își poate face cetitorul o concluziune obiectivă.

Ați jertfit atâta loc pentru dl Popp, vă rog a-mi da și mie posibilitate de a mă apăra — o apărare temeinică e totdeauna mai lungă ceva ca o acuză — în fața aceluia public. în care am fost atacat.

Îmi faceți o mare nedreptate, Domnilor, dând loc la publicarea de bănnieli, ca cele susținute de dl Pop.

Eu am lucrat și judecat după cea mai bună și mai dreaptă convingere a mea, bazat pe cunoștințe temeinice, pe drepturi și datorințe, ce sunt a se lua în seamă din partea unui redactor și a unui proprietar-editor de ziar. Asta e răsplata acum din partea oamenilor scriitori. pentru munca mea până la istovire!

Dar mai pe sus decât totul este o inimă curată, care nu minte, ei spune curatul adevăr.

Vă rog de publicarea articolului numai în întregime, altcum rog a mi-l retrimite.

Răspunsul meu, trimis cu scrisoarea de sus, a fost următorul:

În Nrul 229, dela 6 Noemvrie n. al „Tribunei“, a apărut un articol al cărui cuprins nu corăspunde adevărului și în care lucrurile sunt tendențios întortoachiaste. Afară de aceea subscrisul sunt atacat personal într'un mod cum nu se poate mai barbar și necinstit. De aceea Vă rog a da loc următoarei rectificări:

E drept, că dl Gheorghe Popp a luat parte la redactarea „Foi Poporului“, ce apare sub signatura mea de redactor responsabil, dar nu pentru a o conduce ca un craiu cu drept absolutistic, ci pe lângă respectarea dorințelor aceluia, care i-a dat nouă ființă acestei foi. Iar astfel de dorințe sunt a se conzidera îndeosebi, când e vorba de certe și discuții polemice. Mai amintesc, că un angajament în forma celui amintit de dl Popp (cu dreptul de a scrie dânsul asupra la orice certe și polemici) nu s'a făcut și eu nici nu aș fi putut face. Că dânsul va fi cugetat la așa ceva, e altă întrebare.

M'am declarat în contra publicării în „F. P.“ a articolului „Rușinea zilelor noastre“ din următoarele motive: Articolul din întrebare, care nu purta nici o subscriere a fost dat să apară ca articol în fruntea foii și era scris de o persoană în prima linie interesată în conflictul ce a izbucnit astăvară între redacția și editorul zarului „Lupta“ din Budapesta. (Ulterior dl Popp a declarat, că se identifică cu cele scrise, iar articolul să apară în partea mai din urmă a foii. Ba în seara zilei de 2 Nov. n. ne-am înțeles, ca să amănăm publicarea articolului pe săptămâna viitoare, când după-ce mă voiu fi informat și eu asupra stării lucrurilor, eventual se apară, dar numai pe lângă subscriere. Dl Popp a aflat de cuviință a retracta această înțelegere după 12 oare).

Afară de aceea articolul numit, atât ca stil cât și ca cuprins, nu este pentru o foaie populară. Asta a admis'o în ziua cu pricină chiar și un colaborator bine cunoscut al foii, cum și o altă persoană marcantă din Sibiu.

Aceste motive cred că sunt destule pentru a se convinge ori ce persoană nepreocupată, că eu nu am urmărit altceva, decât ca să încunjur a face din „Foaia Poporului“ o foaie de clică, respective a încunjura o discuție fără rost în o foaie populară.

Dar mai este încă un motiv, ce m'a îndemnat ca să nu las publicarea articolului. Anume: În articolul din întrebare se zice într'un loc: „este de-a dreptul fără păreche îndrăzneala de găinar a lui Birăuț“; apoi „un culegător tipograf, care a început lustruind ghetetele domnilor din Arad, ajunge cumva să-și înjghebeze o roajbă de tipografie.“ În alt loc se zice: „Birăuț ieste ca un fel de ciună sufletească, de pustiirile căreia nu se mai poate apăra nici un om sănătos“ etc. etc. Tot articolul se ocupă în prima linie cu înjosirea persoanei dlui Birăuț, dar nu atât ca editorul „Luptei“ (adecă omul, care pe drept sau nedrept, scoate gazeta pe cheltuiala lui), ci îl deosește mai mult ca tipograf.

Și fiind-că subscrisul încă sunt tipograf, ar fi fost o lașitate din partea mea, ca pe banii mei să ajut la dejosirea carierei tipografice, pe care toți oamenii mai de seamă o numesc *artă tipografică*, afară poate de dl Popp. Ei, dar pentru a putea ruina mai bine pe Birăuț editorul, trebuie să deosești mai întâi pe Birăuț tipograf. Așa, se vede, cugetă dl Popp și prietinel seu.

La ruinarea lui Birăuț editorul, nu voesc a mă amesteca. Această afacere o vor rezolva alte persoane mai competente. Cât pentru înjosirea carierei tipografice, aci am și eu cuvântul, chiar și fără voia dlui Popp. Mai cu seamă, când e vorba a se tipări cele scrise în o foaie, pentru care eu am asudat zi și noapte, poate altecum ca dl Popp lângă șvarț în catenea. Acesta a fost al doilea motiv pentru care m'am declarat contra publicării articolului.

Subscrisul nu am conziderat pe dl Popp de un simplu simbrăș, ci, poate chiar aci zace răul, i-am arătat o deosebită conziderațiune. De aceea va fi crezut, că cu mine totul e posibil. Aici mai trebuie să observ, că dl Popp încă la venirea dânsului a zis, că nu poate să subscrie și răspundă pentru cuprinsul foi în fața legii. Astfel a rămas asupra mea aceasta sarcină. Iar eventualele procese și pedepse, cum și toate cheltuielile acestei foi, atât de ieftine, în calitate de proprietar, încă am să le suport eu. În urma acestor sarcini întreb pe onorații cetitori, dacă nu am eu dreptul a mă îngriji de încunjurarea certelor și polemicilor din jurul acestei foi?

Am conziderat și conzider încă afacerea Birăuț de chestie mai mult personală până atunci, până când sunt încă la noi ziare zilnice, cari nu au aflat cu cale a se amesteca în această afacere. Ceea-ce, fiind „Lupta“ foaie de zi, iar „Foaia Poporului“ organ săptămânal, e mare treabă, dle Popp! Mi-se pare, că aici dl Popp mai are lipsă și de învățarea unor norme ziaristice. (Cât pentru publicarea „Manifestului“ ce s'a adresat din Sibiu către toate foile, am declarat, că nu sunt contra publicării lui. Bine înțeles, că și rostul acestui Manifest se poate discuta din multe puncte de vedere).

Obiecțiunea d-lui Gheorghe Popp, că sub pretextul „chestiei personale“ iar trece cuiva prin minte să elimineze „ori ce critică la adresa primului ministru, a șefilor politici adversari sau ori-ce atac la adresa lui Hédeváry, Tisza etc.“ — e curată naivitate. Dar atunci de ce am depus cauză de 10,500 coroane, d-le Popp? Aici mă simt dispensat a

mai da ori-ce lămuriri. Iar la cas, că dl Popp ar voi a susține, că *bănuiește finula politică a foii, atunci chiar și numai aceea bănuială, până când nu poate dovedi, o declar de calumnie ordinară din partea celui ce își închipuie așa ceva.*

Dl Gheorghe Popp, mai susține într'un loc, ca să-și poată întări cât de cât învinuirile față de mine, că „trebuie să fie o solidaritate ascunsă între cei doi editori-tipografi Birăuț și Bratu. *Resping cu toată indignarea această afirmațiune și îl declar pe dl Popp de un om lipsit de bun simț, până când îmi va putea dovedi, că așa fi avut sau am eu ceva legătură cu Birăuț.*

De asemenea e o infamie afirmațiunea dlui Popp, că eu așa fi inclinat, ca dânsul să scrie contra partidului. Ci numai i-am dat direct se înțelege, în convorbirea noastră, că dacă el e năcăjit pe Birăuț, editorul „Luptei“ și pe partid, care vrea să-i cumpere tipografia, atunci să sondeze această afacere pe altă cale, iar nu prin ziare. Și chiar prin o foaie populară.

E drept, că mai săptămânile trecute am fost odată în afaceri private de tipografie la Pesta. (Pentru ce fel de afaceri de tipografie, știe chiar și dl Popp). Întâmplător am vorbit și cu dl Birăuț. Dar ceva comun nu am avut cu dânsul niciodată. *Nici o singură scrisoare nu am schimbat noi în viața noastră.* Din contră, cu ocazia întâlnirii noastre dl Birăuț, după ce a aflat, că eu nu sunt trimis din partea partidului în afacerea prețurii tipografiei, a rămas foarte rezervat. (Cu intenție am pus partidului niște condiții — când mi-s'a scris odată, ca eventual eu să prețuiesc tipografia „Luptei“ — în urma căroră să nu fiu chemat a prețui așa ceva, ca astfel să nu am nici odată nimic cu cele ce se petrec în jurul „Luptei“). Iar eu încă nu am întreat pe dl Birăuț mai nimic, din motiv, ca să nu-i fac impresia, că așa voi a spicui ceva. De altecum în tot decursul convorbirii noastre a mai fost și o a treia persoană.

Dl Popp zice, că eu așa fi avut în August o altă atitudine față de dl Birăuț. D'apoi, pentru Dumnezeu, am zis eu vr'odată ceva în favorul lui Birăuț? Astă vară am zis atâta, ca să se iee în „Foaia Poporului“ *starea faptică* ce s'a petrecut în jurul „Luptei“. Așa înregistrează foile săptămânale lucrurile de peste săptămână. *Acelaș lucru am zis să-l facem și acum, dar să așteptăm întâi ce va mai hotări partidul, în urma celor întâmplare în zilele trecute în jurul „Luptei“. Nu e asta imparțialitate?*

Ori-ce om, care a cetit articolul dlui Popp, va observa îndată, că ținta finală este de a mă discreditat pe mine ca tipograf, ca apoi cu atât mai ușoară se fie discreditarea mea ca editor-proprietar al „Foi Poporului“. *Un astfel de lucru e ceva foarte josnic.*

E drept, că eu nu mi-am frecat așa mult coatele pe băncile școalelor. În schimb însă m'am învățat ceva în lume. Iar cu banii ce i-am cheltuit — ca primul român până azi — numai în 2 ani la o școală de specialitate pentru artele grafice și editură în Lipsca, puteam absolve ori-ce alte școli. Afară de aceea am petrecut încă 5 ani în străinătate, unde îmi asiguram o existență destul de bună. Cu toate acestea, la sfatul unor oameni de bine, m'am întors acasă, unde am salvat această foaie, dimpreună cu tipografia, cari de câți-va ani *ajunsesse amândouă, prin vânzare, în proprietate străină.*

Discuția ce se poartă acuma între editori și ziaristi îmi pare și mie foarte „simp-

tomatică.“ De aceea nu voiu lipsi a pune cazul meu, dacă va cere trebuința, aprecierii unui sociolog modern, — un profesor de sociologie, — a cărui imparțialitate să fie peste ori-ce îndoială. Acest lucru cred a fi de interes și pentru convingerea unor persoane, cari de un timp încoace paradează mereu cu democrația și poporanismul lor, pe când de fapt ei sunt mai conservativi și mai absolutistici decât Nicolae, Țarul Rusiei.

Iar până atunci rog pe dl Popp a-mă răspunde, ce evaluează pretinde dânsul dela un editor-proprietar de ziar, câți ani să-și fi frecat coatele pe cele bănci, ca astfel să-i fie dânsului pe plac? (Pentru-că ori cum, dar e curată absurditate din partea dlui Popp ca proprietarul și editorul unei foi să nu aibă a zice nimic asupra redactării foi). Pe de altă parte ce evaluează recunoaște că trebuie să aibă redactorul unei foi, respective de câtă vreme să fi isprăvit cu ori-ce studii?

Acesta e răspunsul meu, pe care l'am trimis „Tribunei“, ca să-l publice în urma atacurilor dlui Gheorghe Popp. Ziarul „Tribuna“ a respins publicarea articolului a patra zi, când la Poșta redacției mi-a dat următorul răspuns: „N. B., Sibiu. Regretăm că nu putem publica răspunsul d-tale. E lipsit de orice obiectivitate. Manuscrisele nu le înapoiem.“

Adecă, după părerea „Tribunei“, a te apăra și a dovedi că atacurile și bănuielele dlui Popp contra mea au fost *nedrepte*, însemnează că nu ești „obiectiv“.

De aceea m'am văzut silit a publica în „Foaia Poporului“ răspunsul meu adresat „Tribunei“, iar pentru ca ori cine să știe de unde a pornit cearta, am dat și articolul „Rușinea zilelor noastre“.

Onoratul public cetitor își va putea face acum o idee destul de lămurită, că eu am lucrat după cea mai bună convingere, ca să se încunjure câte certuri toate. Dar alții abia au așteptat, ca să poată bate toba în lumea mare, cu ajutorul altor ziare, bănuind și dejosind fără nici o cruțare.

Nicolae Bratu.

P. S. În urma celor publicate de „Tribuna“ contra mea, toate foile au rămas în rezerva cuvenită. Au așteptat, așa cred, să vadă ce va zice partida atacată, ceea ce foarte cuviincios și de lipsă. Numai părintele Moța dela „Libertatea“ a voit să-și dea iute în petec. Fără doar și poate a făcut „Foi Poporului“ un întreg pomelnic în nr. 45 al „Libertății“. A înșirat, că acum nu va mai scrie — ceea ce înșală părintele Moța — cutare și cutare în „Foaia Poporului“, dimpreună cu câte bănuiele toate. Doamne, dar greu le este unor oameni a se ridica peste micile interese! Scopul celor scrise de dânsul nu l'a numit, dar, în urma celor scrise, și-l poate gândi ori și cine: Oamenii buni, lăsați acum „Foaia Poporului“ și veniți la „Libertatea!“ — Așa ceva, arată o mare *îngustime de suflet* la părintele Moța, care de altecum mai ieri-alaltăieri mi-a făcut de câteva ori vizite, întrebând și voind a afla totdeauna ce fac și cum fac eu. O să vedem acum, ce notiță va lua în urma declarației mele din numărul trecut al „Foi Poporului“ și lămuririle mele de mai sus. N. B.

Poșta Redacției.

Clubul cultural „Dorobanțul“, America. Am primit scrisoarea D-Voastră dimpreună cu scrisoarea adresată dlui Goga. Domniasa locuiește în Sibiu, dar se află de mai mult timp într'o călătorie mai lungă în străinătate. O să-i trimitem scrisoarea numită.

Târgurile de țară.(Zina târgurilor e însemnată după *căldărarul vechiu*.)

- 7 Noembrie: Capolnaș, Ibașfalău, Keeskemet.
8. Goroslăul de pe Someș, Lipova.
9. Jimborul-mare.
10. Bistrița.
12. Ohisdu, Cuciu, Ghialacuta, Gherghio-Ditru, Göresön, Huedin, Vințul-de-jos.
13. Deta (Timiș).
14. Cason, Chichinda-mare, Seghedin.
15. Beclean.

Redactor resp.: Nicolae Bratu.

Editura și tiparul: „Tipografia Poporului”

Cassa de păstrare (reuniune) în Săliște.

AVIZ.

Se caută pentru stabilimentul electric cu mașină de vapor și cu motor de păcură (60 H. P.), ce se va contrui în Săliște, în primăvara anului viitor 1911, un

Conducător de construcție

care e în stare, după terminarea construcției să primească conducerea tehnică a stabilimentului. 312 1-3

Se reflectează numai la o putere de lucru rutinată și energetică, care e espertă în special în tehnica electrică și de mașini și calificată pentru dea conduce în mod de sine-stătător mașineriile din stabiliment.

Acceptarea se face, după terminarea construcției și punerea în lucrare a stabilimentului, deocamdată în mod provisor pe un an. La caz de convenire reciprocă respectivul va fi aplicat în mod definitiv.

Oferte, cu dovezile de calificare, cu indicarea ocupației de până aci, a etății și a pretensiunilor de retribuție, sunt a se adresa până în 15 Decembrie a. c. st. n. la

Cassa de păstrare (reuniune) în Săliște
(lângă Sibiu)

Direcținea.**Pășunat pentru oi.**

Se publică că societatea română de pășunat din Hamla (Kakasfalva) dă cu arândă prin licitațiune

pășunatul de vite,

ce are o mărime de 138 jugăre catastrale, începând din 24 Noembrie st. n. 1910 până 1 Aprilie 1911.

Licitația să va ținea în 23 Noembrie st. n. 1910 la 1 oară după amiezii pentru vizitarea pășunatului se pot primi dela subscripții ori și când.

Glăgor Muntenaș,
președinte

Alexandru Cristiu,
cassar.

Se poate căpăta în tot locul

Kalodont

26 29-42 a lui Sarg

oremă de dinți neincunjurat de lipsă păstrează
dinții curați, albi sănătoși.

Te doare ceva?

I. Reamittel „Fluidul Elza” alui Feller e, după experiențele noastre liniștitor de dureri, vindecător, încetează durerile; repede și sigur vindecă reumă (spurc), slăbire de nervi, junghiuri în coaste, influența, dureri de cap, de dinți, de spate, amorteală, durere de ochi, migrenă și multe nepomenite aci Fluidul Elza alui Feller e folosit cu efect fără pe eche la răgușală, catar, dureri de piept și git și morberi din curent ori răcesală. Adevărat e numai dacă pe sticlă este numele „Feller”. 12 sticle mici sau 6 mari, ori 2 sticle speciale, K 5, franco.

II. Vestim apoi, că lumea folosește cu efect distins și sigur Piulele-Rebarbara de mână alui Feller, contra durerilor de stomac, zgirciui, lipsă de poftă, arsuri de fier, greață, ameteală, rigăeli, haemoroide și alte conturbări de mistuire. 6 cutii franco cu 4 coroane. — Să ne ferim însă de imitațiuni și să adresăm acurat așa: 277 6-22

Eugen V. Feller, apotecar

Stubica, Centrala 122 (comit. Zagrab).

Asupra

**bunătății, prețului
și greutateii**

trebuie grijit la cumpărarea săpunului. Nici un săpun din lume nu ajunge toate însușirile bune a

**săpunului cu cerb
alui SCHICHT.**

Curățenia, capabilitatea lui de spălat, moleșia și ieftinătatea lui sunt de neajuns. 181 2-5

Dr. NICOLAE ITTU

medic universal

Sibiu, Strada Cisnădiei Nr. 43, etagiu

ordinează zilnic dela

8—¹/₁₁ a. m. și dela 2—¹/₅ oare p. m.**Cancelaria avocatului
Dr. Dionisie Moldovan**

să află SIBIU, Piața mare 11

Pe baza studiilor făcute în Statele Unite din America de Nord, preiau și efectuarea cauzelor cari sunt a se isprăvi în străinătate mai ales în Statele Unite.

Edict de licitație.

Prin care să aduce la cunoștință, că moșia Consistorului Archidiecezan gr.-or. din comuna Geaca, comitatul Clujului, în mărime de circa 500 jugăre, arător, fânațe și pășune, se va da în arândă în licitațiune publică, Marți în 29 Noembrie 1910 st. n., la 9 ore înainte de amiază.

Licitația se va ținea în biroul Cassei Consistoriale și până la începerea licitației să primească și oferte în scris, cari trebuie să fie provăzute cu timbru de 1 cor. și cu vadiul de 10 % dela suma de 6000 cor., cu care să începe licitația.

Moșia să dă în arândă pe 6 ani, începând cu 1 Martie 1911 și până la 1 Martie 1917. Prețul de eslamare este 6000 cor. Oei ce vor să ia parte la licitație au să depună la mâna comisariului consistorial vadiu de 10% dela suma de mai sus, sau 600 cor. în bani gata sau în efecte publice. Ofertele licitanților sunt pentru ei necondiționat obligatoare, pe când pentru Consistor numai după-acelela va fi aprobat rezultatul licitațiunii.

Moșia e a se folosi așa cum să află ea astăzi și schimbări în felul folosirii ei de azi să pot face numai cu învoirea Consistorului Archidiecezan.

La caz când arânda nu s'ar plăti la timpul destinat în contract, Consistoriului îi stă în drept a declara contractul de arândă desființat, și a esarânda moșia din nou pe speșele și în dauna arândatorului renitent. După arânda restantă este a să plăti camătă de întârziere de 8%. 303 2-3

Celelalte condiții de licitațiune să pot afla la Cassa Consistorului și la fiscalul consistoriului Ioan A. de Preda în Sibiu.

Sibiu, la 3 Noembrie 1910.

Consistoriul Archidiecezan gr.-or. din Sibiu.

Ioan A. de Preda
fiscal consistorial.

Nr. 1173/1910

306 2-2

Publicațiune.

Comuna Boița, exarândează pe calea licitațiunii publice, ce se va ținea în 27 Noembrie st. n. 1910 la oarele 3 p. m. în cancelaria comunală, localul cărciimei comunale din catuna Turnu-Roșiu (Lazaret) împreună cu dreptul de licenție, pe un period de 3 ani, adecă din 1 Ianuarie st. n. 1911, până în 31 Decembrie st. n. 1913.

Prețul strigărei 2000 coroane.

Vadiul 10%.

Condițiunile specificate se pot vedea în cancelaria comunală ori când.

Boița, în 7 Noembrie 1910.

Primăria comunală.

George Moldovan
notar

Ioan Câmpian
primar

10 porunci pentru econom

foarte interesante în economia caznică, capătă fiecare gratis, franco și fără ori ce speșe, dacă se adresează la apocarul Trnkózy în Lalbach, Krain, Austria. 280 2 6

Publicare de licitațiune.

Foștii coloni din Serata (Szeráta), comitatul Făgăraș, dau în arândă, pe 3 ani, muntele lor de pășunat „Valea” cu partea lor din „Piscul Șerbota” 21 Noemvrie 1910 la 10 oare a. m. în cancelaria comunală din loc. — Mărimea acestui munte este cam de 800 jugăre și încap:

- 600—700 mânăzi;
- 600—700 miei; și
- 700—800 mioare.

Are 2 stâni.

Prețul strigării este 1300 eor.

Vadiu are a se depune 10%.

Oferte închise să primesc până la începerea licitațiunii, cele întârziate și necorăspunzătoare nu se vor lua în considerare.

Arândator va rămânea plus oferental.

Condițiunile de contract și licitațiune să pot vedea la subscrisul președinte.

Szeráta, (u. p. Alsó-Porumbák) la 1 Noemvrie 1910.

Dumitru Căndea
notar.

George Mășariu
președinte.

Se caută

2 băeți de prăvălie, dela etatea de 12—15 ani, pentru un comerciant ardelean domiciliat în Sinaia, România. 310 2—3

Doritorii sunt a se adresa Dlui Alexe Odor, funcționar la „Albina” în Sibiu (Nagy-szeben). Vor fi preferiți cei cari au absolvat cu succes bun cel puțin patru clase populare.

Nu cumpăra

nimic altceva contra

TUSEI

răgușelei, catarului, flegmei, catarului bronchial și de gât, ci numai

Caramellele de piept

ale

Kaiser

cu „Trei brazi”

5900

atestate dela medici și privați, întărite prin notarul public, garantează succesul sigur.

1 pachet 20 și 40 fil. 1 dosă 60 fil.

Se capătă în toate apotecele, dragueriile și prăvăliile de coloniale mai de frunte.

Cel mai cu efect și mai ieftin

PURGATIV

Pilulele purgative

zaharizate ale lui

Philipp Neustein.

(Pilule „Elisabeta” ale lui Neustein).

Aceste pilule sunt a se preferă tuturor preparatelor similare, căci sunt în toată privința libere de orice substanțe vătămătoare; se aplică cu mare succes la toate morburile abdominale, sunt ușoare, curăță sângele și nici un mijloc nu e mai favorabil mai revătmător de a combate

Constipațiune

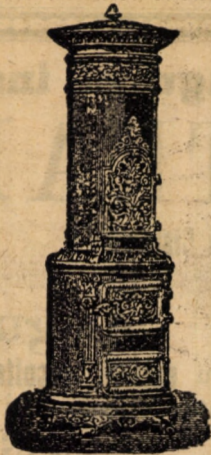
izvorul sigur al celor mai multe morhuri. Fiind zaharizate le iau cu drag până și copii. 1 cutie conținând 15 buc. costă 30 bani. 1 tub care conține 8 cutii, deci 120 bucăți costă numai 2 Cor. la comandă 2 Cor. 45 fil. franco. 800 2—10

Luați seamă! Păziți-vă de falsuri. Să cerem numai Pilulele purgative ale lui Neustein Philipp. Veritabile numai în cazul când cutiile și prospectul sunt provăzute cu marca firmei noastre în imprimare roșie-neagră Sîtul Leopold și subscrierea Farmacia Philipp Neustein. Embalagele noastre patentate trebuie să fie contrasemnate de firma noastră Farmacia lui Philipp Neustein la sf. Leopold. Viena I. Plankengasse 6. Depozit în Sibiu în toate farmaciile.

Rămășițe de lemn moale.

Pachețele de lemne.

Cocs, cărbuni de peatră.

Mare depozit

în

Cuptoare de tuciu pentru încălzit cu lemne și cărbuni.

Cuptoare Meidinger, cuptoare pentru dejun, cuptoare cu foc durabil, de căhale, și pentru petrolu, precum și cuptoare cu căldură dublă (Radiator).

Aparate de fier și încălzit pe masă

de colorare neagră, email și îmbrăcate cu căhale = în diferite prețuri. =

Cărămizi pentru cuptoare, tave pentru copt și alte scule ce trebuiesc la captor.

Hoarne pentru fum negre și nichelate

la 86 6—52

Carol F. Jickeli

Sibiu—Alba-Iulia.

Ludovic Ferencz,

croitor de bărbați,

Sibiu, str. Cîsnădiei Nr. 12,

recomandă p. t. publicului

cele mai noue stoffe de iarnă în mare asortiment

noutățile

sosite chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe englezești, franțuzești și indigene, din cari se esecută după măsură cele mai moderne vestminte precum: Sacko, Jaquete, și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stoffe pentru pardisuri și „Raglam”, cari se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverențelor confecționate în atelierul meu, îmi permit a atrage deosebita atențiune a On. domni preoți și teologi absolvenți.

În casuri de urgență confecționez un rind complet de haine în timp de 24 ore. 81 75—

Uniforme pentru voluntari, exam și tot felul de articli de uniformă. După descripție croitura cea mai nouă

Vinuri de masă escelente,

litra cu 44 și 48 fileri la cumpărare de cel puțin 50 litre oferă negustoria de vinuri

JOSEF SCHULTZ

Sibiu, strada Urezului 20

Arândare sau vânzare.

Am o boltă de dat la un neguțator român. Boltă e împreunată cu drept de trafic de tabac și ștampile, cu licenție de beuturi spirtoase și cu licenție de tăiat carne; e lângă drumul mare, învârtire anuală dela 20—24 mii coroane, case acamadate. Comuna e mare, numără 3800 suflete, având și o mare exploatare de lemne. 304 2—3

Adresa respectivului proprietar se poate afla dela Administrația „Foi Poporului”. Pentru răspuns este a se trimite și porto de lipsă.

Un pian Besendorfer

să află de vânzare foarte ieftin. Doritorii să pot adresa Sibiu, Schützengasse Nr. 20. 302 3—3

Pește sărat

de tot soiul cu prețurile cele mai ieftine să află de vânzare la Eremie Holdengrăber în Brașov. 313 1—10

Atențiune!

50,000 părechi de ghete. 4 părechi de ghete numai cor. 750

Din cauză că mai multe fabrici mari au încetat plățile, am fost încredințat a cheltui o mare cantitate de ghete dânc sub prețul de fabricare. Deci eu vând fiecăruia 2 păr. ghete cu șinoare, pentru domni și 2 păr. pentru dame, de piele brună sau neagră, galosată, cu talpă bătută cu cuie, foarte eleg. fasonul cel mai nou, mărimea conform Nr. Toate 4 părechile costă numai 7 cor. espediție per rambursă.

H. Spingarn, Export de ghete

Craoovia Nr 137. 9 12—

Schimbul e admis sau banii retour.

Neintrecut

la boale scrofuloase, de glandule, anemie, boală englezască, boale de gât și plămâni, tusă, pentru dezvoltarea copiilor slăbănogi, rămași în creștere, este și se recomandă cura cu 258 1—10

untura de ficat cu jod și fier

a lui Lahusen, breveta „Jodella”.

Cea mai bună, efectivă, căutata untură de ficat. Ușoară și ușor mistuit. Prețul cor. 350 și 7. Cereți expres marca »Jodella« și refuzați imitațiile. Singurul fabricant: Farmacistul VILH. LAHUSEN în BREMA. Să poate căpăta și în toate farmaciile din Sibiu și jur.

Contra tusei, răgușelei și catarului au efect mai bun 283 5—12

bomboanele Pemete

ale lui Réthy.

La cumpărare să fim atenți și să cerem apriat bomboane de-ale lui RÉTHY, fiindcă sunt multe imitații fără valoare.

1 Carton 60 fileri.

Să cumpărăm numai bomboane Pemete de-ale lui RÉTHY!

Nici când!

nu mai schimb altul cu săpunul meu, de când folosesc săpunul de lapte de crin-Steckenpferd (marca Steckenpferd) de Bergmann & Co. Teschen a. E. fiindcă acest săpun rămâne singur cel mai eficient decât toate săpunurile medicinale, cum și pentru îngrijirea unui teint frumos, moale și delicat. Bucata cu 80 fileri să capătă în toate farmaciile, drogheriile și parfumeriile etc. 40 40-40

Câștigul cel mai mare eventual 600,000 marce.	Anunț de noroc	Câștigurile sunt garantate de stat.

Invitare la participare la

Șansele de câștig

ale loteriei mari garantate de statul Hamburg în care trebuie să se câștige

9 milioane 841,476 de marce

Câștigul cel mai mare în cazul cel mai norocos

600,000 de marce

resp.	câștiguri à
560,000 marce	300,000 marce
550,000 >	200,000 >
540,000 >	100,000 >
530,000 >	60,000 >
520,000 >	50,000 >
515,000 >	45,000 >
510,000 >	40,000 >
305,000 >	30,000 >
303,000 >	20,000 >
302,000 >	15,000 >
	10,000 >

etc.

In total conține loteria, care constă din 7 clase, 100,000 de lozuri cu 48,405 câștiguri și 8 premii, așa că aproape

jumătate din toate lozurile câștigă.

Venitele să urcă dela clasă la clasă și câștigul cel mai mare din clasa primă e ev. de m. 50,000 iar cel din clasa 7-a 600,000.

Prețurile oficiale a lozurilor de clasa primă sunt:

Loz întreg 6 M. (7 K)	Loz de jum. 3 M. (3.50 K)	Sfert de loz 1.50 M. (1.75 K)

Planul oficial de lozuri provăzut cu emblema statului în care sunt espuse prețurile lozurilor din clasele diferite precum și o consemnare a câștigurilor, îl trimite la dorință gratis și franco. Fiecare participant primește lista oficială a tragerilor imediat după trageri.

Câștigurile să plătesc prompt sub controla statului. Comande rog acuma sau cel târziu până la

25 Noembrie n. 264 8-10

Samuel Heckscher sen., bancher Hamburg 36.

Tăiați aici

Comandă la Dl Samuel Heckscher sen., Nr. 1058 bancher, Hamburg 36.

Trimite-mi: { Loz întreg à 6 Marce (7.- K)
> de jumătate > 3 > (3.50 >)
> de un sfert > 1.50 > (1.75 >)

Adresa:

Prețul aici alăturat cu mandat } Ce nu-i doriț.
cu rambursă } să se steargă.

Singurul institut de asigurare ardelean

„TRANSYLVANIA“

Strada Cisnădiei 5.

SIBIU

Strada Cisnădiei 5.

recomandă

Asigurări împotriva focului

pentru edificii, recolte, mărfuri, mașini, mobile etc. pe lângă premii recunoscute de cele mai efine, și în cele mai favorabile condiții, cum și

Asigurări asupra vieții

(pentru învățători și ..... ani gr.-or. și gr.-cat. dela așezămintele profesionale cu avantajul deosebit), pe cazul morții, și cu termen fix, cu plătită simplă sau dublă a capitalului; asigurări de zestre (copii), pentru serviciul militar, și asigurări pe spese de înmormântare, mai departe asigurări de accidente corporale, contra infracției (furt prin spargere) și asigurări de pagube la apaducte. 18 42-

Sumele plătite pentru pagube de foc până la finea anului 1909 . . . . . K 4.831,168.51
Capitale asigurate pe viață achitate 4.571,035.31

Starea asigurărilor cu (foc K 112.045,412—
sfârșitul anului 1909 (viață „ 10.847,132—
Fonduri de întemeiere și de rezervă . . . . . 2.309,387—

Prospecte în combinațiile cele mai variate se trimit și se dau gratuit orice informații în birourile Direcțiunii, strada Cisnădiei Nr. 5 și la toate agenturile.

Persoane versate în Acuisiții, cari au legături bune, se primesc în serviciul institutului în condiții favorabile.

In Hala de mobile

strada Sării Nr. 33 **SIBIU** Salzgasse Nr. 33

se află totdeauna și se eșecută:

276 5— **Odăi complete pentru dormit**

Odăi pentru mâncare

precum și **tot felul de mobile singuraticice** dela cele mai simple până la cele mai fine.

Scaune (jețuri) încovoiate în mare alegere

Fabricațiune proprie

Prețuri ieftine

CAROL HORED T

mălestru măsur

Mașinile de cusut

ale firmei

Seidel & Naumann

sunt cele mai bune și mai ieftine.

Singurul reprezentant pentru Sibiu și jur:

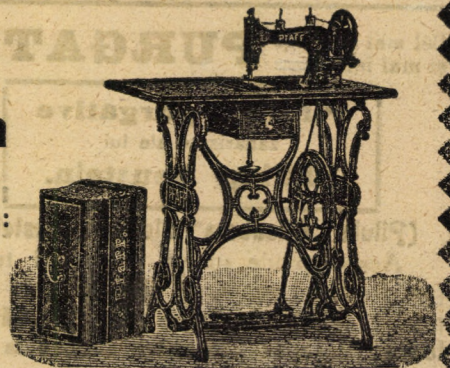
Carol F. Wultschner

Sibiu—Nagyszeben

strada Poplăcii (Quergasse) Nr. 43

Reparatiunile se eșecută conștientios pe lângă prețurile cele mai ieftine.

Depozit de tot felul de artiele și părți singuraticice ce sunt de lipsă la mașinile de cusut.

Marca de scutire: „Anker“.

Liniment, Capsici comp.,

Indicitor pentru

Anker-Pain-Expeller

este un leac de casă valorat de mult, care să folosește de mulți ani ca fricțiune sigură — la podagră, reumatism și răceli.

Atenție. Din cauza imitațiilor de puțină valoare să fim precauți la cumpărare și să primim numai sticle originale în pătule cu marca de scutire „Anker“ și cu numele Richter. Cu prețul de 80 fl., C. 1-40 și Cor. 2— să capătă aproape în toate farmaciile. Depozit principal la Iosif Török, farmacist în Budapesta.

Farmacia lui Dr. Richter la
:: „Leul de aur“ în Praga. ::

Șoseauă Elisabeta Nr. 5 nou.

Expediție zilnică. 293 16-42

Auleo!

Afurisita de tusa
mă inneacă.

La tusa, răgușală și întrocenare ajută
sigur și repede

Pastilele de piept ale lui Egger

au un gust admirabil și nu strică pofta de mâncare.

Un carton 1 cor. și 2 cor.

Carton de probă 50 fl.

Depozit central:

farmacia „La palatin“

Budapest, VI., Váci körút 17.

Trăiască!

Pastilele lui Egger
mă scăpară iute.

In Sibiu să poate căpăta la Guido Fabritius, Carol Morscher, Carol Müller, E. Rummler, Karl Pissel, August Teutsch.

In Sebeș la Wilhelm Lederhölger și Ludvig Binder.

254 9-26